

Vyksta derybos dėl Kaspijos jūros naftos tiekimo

Vilnius, birželio 8 d. (LA) — Gal Rusija ir prarado politinę įtaką Vidurinėje Azijoje bei Kaukaze, rašo „Lietuvos aidas“ naudodamasis Reuters žiniomis, tačiau Maskva net nekietina atitraukti savo letenų nuo šio regiono naftos išteklių. Rusija, Turkija ir Iranas lošia labai sudėtingą geopolitinį pokerį dėl Kaspijos jūros. Visos trys valstybės kausi dėl teisių transportuoti naftą iš Azerbaidžano ir Kazachstano.

Azerbaidžano nuomone, tik ekonominiai argumentai lems, ar naftos upės tekės per Rusiją, Turkiją ar Iraną. Vis dėlto atskirti ekonomiką nuo politikos neįmanoma.

Azerbaidžano valstybinės naftos kompanijos SOCAR vadovas Natik Alijev sako, nesą jokių abejonių, kad dėl savo geografinės padėties Azerbaidžanas yra neatkiriama šio regiono didžiosios politikos dalis. Kaukazu taip pat visuomet buvo nepaprastai svarbus transkontinentinių kelių atžvilgiu — jis sieja Vakarų Europą su Azija, Šiaurę su Pietumis. Šis žemės lopinėlis visuomet traukė galinčių valstybių dėmesį, jos nuolat stengėsi diktuoti regionui savo politiką.

Rusija ir toliau laiko Kaspijos jūros regioną savo įtakos sfera. Ji net neslepia, kad siekia išskirti sau palankiausias Kaspijos jūros statusą. Kremlius teigia, kad ši jūra, naftos išteklius smarkiai pranokstanti Šiaurės jūrą, yra penkių aplink esančių valstybių bendra nuosavybė. Tokią poziciją remia Iranas ir Turkmenistanas. Tačiau Azerbaidžanas ir Kazachstanas nori, kad jūra būtų padalyta į sektorius. Būtent šios dvi Kaspijos jūros valstybės daugiausia nuveikė, kurdamos milijardus dolerių pelno duosiančius projektus.

Naftos pramonės specialistai teigia, kad šis nuosavybės klausimas yra tik dalis daug platesnio Maskvos mūšio dėl strateginės įtakos atgavimo regione. Tą įtaką Maskva beveik prarado, kai 1991 metais sugriuvo Sovietų Sąjunga.

Didžiausias mūšis Kaspijos rajone vyksta dėl naftotiekii, kuriais bus gabenama nafta iš Azerbaidžano. Azerbaidžanas su tarptautine firmų grupe pasirašė 8 bilijonų dolerių vertės projektą. Šiai grupei vadovauja britų kompanija Petroleum/Stateoil, jam priklauso „Amoco“, „Exxon“, „McDermott“, „Pennzoil“, „Unocal“, „Ramco“, „Lukoil“, „Delta Nimir“ ir „Turkijos Petroleum“. Dabar svarbiausias dalykas — kaip eksportuoti pirmąją išgautą naftą. Jos gavyba turi prasidėti 1996 m. antrąjį pusmetį. Ši naftos įmonių grupė labai apkapojo Rusijos ir Gruzijos galimybes, tačiau jos abi prieina prie Juodosios jūros.

Rusija tvirtai nusistatiusi pakreipti naftos transportavimą per savo teritoriją į Novorosijsko uostą. Ji norėtų, kad naftos upės tekėtų, aplenkdamos dabar egzistuojantį naftotiekį iš Čėčėnijos sostinės Grozno į Baku.

„Mes reikalaujame, kad būtų pasirinktas Novorosijsko variantas. Naftotiekis jau nutiestas, dabar bereikia 16-18 milijonų dolerių, kad srovė būtų

nukreipta juo“, pareiškė „Lukoil“ prezidentas Vagid Alegperov. Azerbaidžano įmonių grupė „Lukoil“ turi 10% akcijų.

Bet dabar šis kelias eina per karo draskomą Čėčėniją. Turkija taip pat nenori didinti tanklaivių srauto per Bosforo sąsiaurį į Viduržemio jūrą, sakydama, kad tai būtų pavojus gamtos saugai.

Vakarų naftos pramonės analitikai mano, kad greičiausiai iš pradžių bus pasirinktas kelias per Gruziją. Paskutiniu laiku šią Kaukazo valstybę taip pat drasko pilietinis karas, smurtas ir nuo Gruzijos atsiskirti norinčių išpuoliai. Tačiau jei nafta keliautų per Gruziją, naftos įmonių grupė vėliau galėtų ją gabenti pietų link nauju naftotiekiu per Turkiją.

Rusija galėtų tu tuo sutikti, jei didžiosios Vakarų naftos kompanijos paremtų Kaspijos naftotiekį finansuojančios grupės kelią į Novorosijską. Pastaroji grupė (jai priklauso Rusija, Kazachstanas ir Omanas) ketina tiesti naftotiekį iš vakarų Kazachstano Tenzis telkinių į Juodąją jūrą per pietų Rusiją. SOCAR firmos vadovas Alijev mano, kad Azerbaidžano naftos grupė galėtų tapti Kaspijos naftotiekio grupės klientu. Dauguma specialistų sutaria, kad igyvendinus įvairius projektus Kaspijos jūros regione ir pradėjus naftai tekėti, vieno naftotiekio nepakaks.

JAV prezidentas Bill Clinton uždraudė JAV firmoms prekiauti su Iranu, nes šis remia tarptautinį terorizmą. Dėl to Teheranas neįsileidžiamas į Azerbaidžano naftos grupę. Jos vykdomojo komiteto vadovo pavaduotojas Greg Rich mano, kad pirmoji Azerbaidžano nafta galėtų būti gabenama ir į Šiaurės Iraną. Kol kas nepavyko pradėti jokio rimto pokalbio su Iranu.

Abu Illinois senatoriai remia R. Durbin

Čikaga, birželio 13 d. (CST) — Demokratai, kandidatuojantį į senatoriaus Paul Simon palieka kamą vietą JAV Senate, Richard Durbin parėmė abu Illinois senatoriai, kurie taip pat yra demokratai. „Dick Durbin yra neįgintino tiesumo žmogus, turintis didelių sugebėjimų ir išskirtinės drąsos“, pasakė perrinkimui nekandidatuojantis dabartinis Illinois senatorius Paul Simon.

Senatorė Carol Moseley Braun, taip pat demokratė iš Illinois, irgi pareiškė paramą kandidatui Durbin. „Aš padariau išvadą, kad Dick Durbin — nors negalės užpildyti Paul Simon batų — yra geriausias mūsų partijos kandidatas tam darbu, nes jis turi ir patirtį, ir sugebėjimą, ir įvykdytų darbų įrodymus“, pareiškė sen. Carol Moseley Braun.

Kiti siekiantys laimėti Demokratų partijos nominaciją į senatoriaus Simon vietą yra buvęs Demokratų Nacionalinio Komiteto pirmininkas David Wilhelm, buvęs valstijos išdininkas Patrick Quinn, Čikagos miesto išdininkė Miriam Santos ir buvęs Čikagos Parkų Distrikto tarybos pirmininkas Richard Devine.

Birželio 7 d. Lietuvoje lankėsi Uzbekistano prezidentas Islam Karimov (dešinėje). Per pastaruosius trejus metus Uzbekistano prekyba su Lietuva išaugo 2,5 karto ir norima abiejų šalių ekonominių bendradarbiavimą dar labiau plėsti. Uzbekistanui Lietuva taip pat svarbi dėl uosto į Europos šalis. Pasak prezidento Karimov, „Dabar mes stengiamės atkurti ir išplėsti tuos santykius, kurie buvo nutrūkę po Sovietų Sąjungos iširimo“.

Kongr. Durbin pataiso Baltijos šalių naudai

Vašingtonas, birželio 15 d. — JAV kongresmanas Richard Durbin birželio 15 d. pateikė dvi pataisus Atstovų Rūmuose svarstomam užsienio pagalbai lėšų skirstymo įstatymo projektui (House Foreign Aid Appropriations bill), kurios liečia lėšas Rytų ir Vidurio Europos demokratiniams šalims. Lėšų skirstymo komitetas vienbalsiai priėmė jo pateiktas pataisas.

Pirmoje jo siūlomose pataisose numatoma apsauga (kad nebūtų sumažinamos lėšos) Rytų ir Vidurio Europos „Enterprise“ fondams, kurie parūpina investicinį kapitalą, paskolas ir techninę pagalbą mažoms ir vidutinio dydžio įmonėms Rytų ir Vidurio Europoje bei senesniai nepriklausomomis tapusiomis valstybėm. JAV Atstovų Rūmų Lėšų skirstymo komiteto pranešime JAV užsienio pagalbos įstaiga USAID yra raginama dar 30 milijonų dolerių pridėti Vengrijos „Enterprise“ fondui.

R. Durbin pataisose pažymėta, kad visos numatytos lėšos privalo būti skirtos ir kitų šalių „Enterprise“ fondams. Kongresmanas Richard Durbin pastebėjo, jog nors kai kurių šalių „Enterprise“ fondai gavo visas skirtas lėšas, Baltijos šalims skirtas fondas gavo tik trečdali

šiam fondui patvirtintos 50 milijonų dolerių sumos. „Enterprise fondu svarba vis kyla Vidurio ir Rytų Europos šalims, joms didelėmis pastangomis kuriant demokratiją ir siekiant ekonomikos reformų“, sakė R. Durbin. „Ši pataisa užtikrins, kad USAID lygiai traktuos visus „Enterprise“ fondus, vykdydama Kongreso nurodymus“.

Antroji Richard Durbin siūloma pataisa pridėjo dar vieną paragrafą prie Lėšų skirstymo komiteto pranešimo, kuriame pabrėžiama buvusių Sovietų Sąjungos respublikų svarba Jungtinių Valstijų interesams. Nors originaliame komiteto pranešimo projekte buvo kalbama tik apie Rusijos svarbą Amerikos interesams, R. Durbin pataisa išreiškė ir kitų buvusių sovietinių respublikų svarbą. „Kitos senesniai nepriklausomomis tapusios valstybės dirba, kad įvyktų politiniai ir ekonominiai pasiekimai“, sakė Durbin. „Šios pataisos tikslas — parodyti šioms jaunutėms demokratijoms, kad ir jos yra svarbios Jungtinėms Amerikos Valstijoms“, sakė kongresmanas Durbin. Jo pataisa parėmė JAV Lietuvių Bendruomenę.

Vyriausybė nepritarė konservatorių ekonominiam planui

Vilnius, birželio 9 d. (LR) — Lietuvos vyriausybė nepritarė pagrindinėms nuostatomis Lietuvos konservatorių parengtam ūkio gaivinimo plane. Birželio 8 d. žurnalistams išplatintame vyriausybės pareiškime rašoma, kad jomis siekiama kuo greičiau „atristi“ litą ir sukelti valiutos pakrikimą. „Tai vėl įsuktų infliacijos ratą, nuskurdintų visuomenę, sukeltų Lietuvoje ekonominį chaosą ir, artėjant rinkimams, taptų gera galimybe diskredituoti valdančiosios partijos ir vyriausybės politiką“, pareiškė vyriausybė.

Komentuodamas šį pareiškimą, ministras pirmininkas

Adolfas Šleževičius tą pačią dieną spaudos konferencijoje sakė, kad konservatorių ūkio gaivinimo plano esmę geriausiai atspindi vyriausybės atstovo spaudai Viliaus Kavaliausko „su kolegu pagalba“ vykusiai parinkta anglų ekonomisto J.M. Keynes citata. Keynes rašė, jog „Leninas skelbė, kad geriausias būdas sunaikinti kapitalizmo sistemą yra sukelti valiutos pakrikimą... Čia Leninas teisus“.

„Nėra gudresnio ir patikimesnio būdo sugriauti esamą visuomenės pagrindą, kaip priversti degraduoti jos valiutą“, citavo premjeras 1946 m. mirusį anglų

Lietuvoje karštas oras ir liūty

Vilnius, birželio 13 d. (AGEP) — Birželio pirmąją savaitę Lietuvoje buvo labai karštas ir drėgnas oras. Temperatūra pakildavo iki 31 C (88 F). Vakarinėje šalies dalyje nugriaudėjo liūty. Nuo žaibų per savaitę žuvo aštuoni žmonės. Marijampolės miestui padaryta virš 2 milijonų litų žala. Vanduo užpylė namų rūsius, sudegė vandens tiekimo valdymo sistema.

Lietuviai Karaliaučiuje stato namus Rusijos kariškiams

Vilnius, birželio 13 d. (AGEP) — Birželio pirmąją savaitę jau antrą gyvenamą namų kvartalą Karaliaučiuje gyvenantiems Rusijos kariškiams atidavė Lietuvos firma „Selma“, rašo „Lietuvos aidas“. Pirmasis kvartalas buvo pastatytas už ginklus, kuriuos gavo Lietuvos kariuomenė. Rusų karo laivyno vadovybė džiaugėsi Lietuvos ir Rusijos piliečių gero bendradarbiavimo pavyzdžiais. Tai mašina įtampa šiame regione, jie sako.

Susijungs du Lietuvos bankai

Vilnius, birželio 10 d. (AGEP) — Litimpeks Banko ir Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko valdybos pritarė šių bankų susijungimui. Susijungimas turėtų įvykti spalio mėnesį. Galimas būsimos banko pavadinimas yra Lietuvos Jungtinis Bankas. Abu bankai yra vieni iš stabiliausių ir stabiliausių Lietuvoje.

ekonomistą. Premjero nuomone, tai ir atsitiko 1991-1992 metais, nors dėl to politikai, „priešidėję prie griauamosios jėgos įjungimo visu greičiu“, apkaltino dabartinę valdžią.

„Lietuvos rytui“ pasiteiravus, kaip vertina opozicijos teiginį, jog vyriausybė, nevykdanti valstybės biudžeto įstatymo, turėtų atsistatydinti, premjeras atsakė: „Turiu konservatorių nuliūdinti: vyriausybė neketina atsistatydinti“.

Amb. Eidintas Lietuvai atstovaus ir Kanadoje

Vašingtonas, birželio 15 d. — Lietuvos ambasadorius JAV Alfonso Eidintas birželio 14 d. įteikė igaliojimo raštus Kanados generalgubernatoriui ir ginkluotųjų pajėgų vyriausiajam vadui Romeo Le Blanc. Kaip praneša Lietuvos ambasada, nuo šiol A. Eidintas taip pat užims Lietuvos ambasadoriaus Kanadoje postą. Šiuo paskyrimu yra sulyginamas Kanados ir Lietuvos diplomatinio atstovavimo lygis abiejose šalyse. Ambasadoriaus Eidinto nuolatine rezidencija ir toliau lieka ambasada Vašingtone.

Iškilminga ceremonija įvyko Kanados sostinėje Otavoje esančioje Generalgubernatoriaus rezidencijoje. Į ceremoniją ambasadorius Eidintas atvyko šėsetu arklių pakinkyta karieta, su policijos garbės palyda.

Įteikdamas Lietuvos prezidento pasirašytus skiriamuosius raštus, ambasadorius Alfonso Eidintas savo kalboje pabrėžė, kad jam pavesta svarbi užduotis — toliau stiprinti ryšius su Kanada, ir kad tai yra vienas svarbiausių Lietuvos prioritetų. Jis padėkojo už teikiamą Lietuvai pagalbą ir pažymėjo, kad Lietuvos žmonės nuo seno Kanadą laiko viena draugiškiausių šalių. Ambasadorius Eidintas ypatingai pabrėžė ekonominių santykių svarbą ir išreiškė tikėjimą, kad abipusiai naudingi ekonominiai ryšiai sėkmingai vystysis.

Prisimindamas abiejų šalių tautų istoriją, A. Eidintas pasakė, kad Kanada svertingai atvėrė duris karo audrų nublokštiems lietuviams, kurie daug milijonų litų žala. Vanduo užpylė namų rūsius, sudegė vandens tiekimo valdymo sistema. Lietuvos kariuomenė. Rusų karo laivyno vadovybė džiaugėsi Lietuvos ir Rusijos piliečių gero bendradarbiavimo pavyzdžiais. Tai mašina įtampa šiame regione, jie sako.

Latvija svarsto informacijos viešumo įstatymą

Ryga, birželio 5 d. (BNS) — Latvijos ministrų kabineto Valstybės ir socialinių reikalų komitetas pradėjo svarstyti Informacijos viešumo ir apsaugos įstatymo projektą. Dokumentą parengė Valstybės reformų ministerija.

Įstatymo projekte teigiama, kad valstybė privalo teikti informaciją asmenims, kurie turi teisę ją gauti. Informacija turi būti prieinama, ir pareigūnai negali sudaryti jokių kliūčių jai gauti. Dokumentas taip pat nustato, kokia informacija yra „konfidenciali“ ar „slapta“, ir numato, kad priskyrimą šioms kategorijoms galima apskusti.

Dabar Latvijoje galiojantis įstatymas numato, kad pareigūnai „privalo saugoti valstybės ir tarnybos paslaptis, taip pat tarnyboje gaunamą informaciją“.

riaus Kanadai paskyrimas yra reikšmingas žingsnis, vystant dvišalius Kanados ir Lietuvos santykius.

Kanada Lietuvai jau yra paskyrusi daugiau kaip 7 milijonus Kanados dolerių techninei pagalbai valdymo reformos, sveikatos apsaugos, žemės ūkio ir kitose srityse. Kanados verslo žmonės investuoja pinigus į Lietuvos ūkį, pradėdami žemės ūkiu ir baigiant baldų gamyba. Kanada labai vertina abiejų šalių sudarytą sutartį dėl bendradarbiavimo branduolinių energijos srityje, kurios tikslas — padidinti Ignalinos atominę elektrinę, o tuo pačiu ir Lietuvos bei kaimyninių šalių saugumą.

Generalgubernatorius Romeo Le Blanc priminė Kanados politinę paramą Lietuvai pirmiausia po nepriklausomybės atstatymo metais bei svetimoms kariuomenės išvedimo metu. Jis sakė, kad Kanados transatlantiniai interesai nukreipti į saugumą, demokratijos klestėjimą Europoje, tad ir Lietuvoje, kad ji būtų stipri, klestinti valstybė.

Ambasadorių Alfonso Eidintą lydėjo jo žmona Birutė, Igaliojimų įteikimo metu dalyvavo Lietuvos garbės generalinis konsulas Haris Lapas, Kanados Lietuvių Bendruomenės (KLB) pirmininkas Algirdas Vaičiūnas, KLB Otavos apylinkės pirmininkė Rita Rudaitytė.

Vizito Otavoje metu ambasadorius Eidintas lankėsi Kanados Užsienio reikalų ministerijoje, kur buvo įteiktos igaliojimų raštų kopijos. Buvo aptarti Lietuvos ambasados Otavoje steigimo klausimai.

Ambasadorius A. Eidintas susitiko su Kanados Užsienio reikalų pasekretoriaus pavaduotoju Europos reikalams Jean-Pierre Juneau, Vidurio ir Rytų Europos skyriaus generaliniu direktoriumi Michael Mace, Politinių santykių su Vidurio ir Rytų Europa skyriaus direktoriumi John Di Gangi. Šių susitikimų metu kalbėtasi apie tarptautinę padėtį, Lietuvos užsienio politiką, jos santykius su kaimyninėmis valstybėmis ir tarptautinio saugumo reikalus.

Susitikime su Baltijos šalių direktore Christine Campbell buvo kalbėtasi Kanados teikiama techninė pagalba klausimais, aptarti vykdomi ir numatomi projektai. Susitikimų metu buvo aptarta dvišalių santykių būklė ir perspektyvos, bendradarbiavimas tarptautinėse organizacijose, saugumo Europoje klausimai. Visuose pokalbiuose dalyvavo Lietuvos garbės generalinis konsulas Toronte Haris Lapas.

Birželio 14 d. vakare ambasadorius Alfonso Eidintas susitiko su Otavos lietuviais, kurie jo paskyrimo progą rengė bendrą vakariene.

KALENDORIUS

Birželio 17 d.: Adolfas, Laura, Daugantas, Liudgailė.

Birželio 18 d.: Kristaus kūnas ir Kraujas (Devintinės); Morkus, Marcelinas, Arnulfas, Marira, Tolvandus, Vaiva. Tėvo diena.

Birželio 19 d.: Šv. Romualdas, abatas (952-1027 m.); Gervazas, Protazas, Deodatas, Doviilas, Ramunė.

Birželio 20 d.: Silverijus, Florentina, Genulis, Alva.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

ĮŽODŽIAI ČIKAGOS ATEITININKŲ ŠEIMOS ŠVENTĖJE

Čikagos ir apylinkių ateitininkų metinėje Šeimos šventėje kasmet būrys jaunų lietuviukų, duodami įžodžius, tampa jaunučiais ir moksleiviais ateitininkais. Šiam įvykiui jie ruošiasi ištisus metus. Šimetinėje Šeimos šventėje, gegužės 21 d. vykusioje Ateitininkų namuose, Lemonte, jaunučių įžodį davė: Julius Gylys, Aleksa Janušaitė, Edvardas Kuprys, Paulius Lieponis, Tara Mikužytė, Antanas Petkus, Saulė Sidrytė ir Nida Masiulytė. Linkime jiems sėkmės vykdyti ateitininkijos principus, dirbti Dievui ir Tėvynei. Tegul Dievas jiems padeda būti pavyzdgingais ateitininkais.

Moksleivių ateitininkų įžodį davė pradžios mokyklas baigę jaunieji. Prieš tai jiems teko išlaikyti egzaminus ir parašyti pasirinkta tema rašinį. Juos egzaminavo seselė Margarita

Bareikaitė, Kastytis Šoliūnas ir Lidija Dutton. Po moksleivių įžodžio, Ateitininkų federacijos vadovas Juozas Polikaitis garbingą žalia/pilką spalvų juostelę uždėjo Kovui Bogutai, Vikai Gylytei, Arui Jonikui, Birutei Šeimos šventėje, gegužės 21 d. vykusioje Ateitininkų namuose, Lemonte, jaunučių įžodį davė: Julius Gylys, Aleksa Janušaitė, Edvardas Kuprys, Paulius Lieponis, Tara Mikužytė, Antanas Petkus, Saulė Sidrytė ir Nida Masiulytė. Linkime jiems sėkmės vykdyti ateitininkijos principus, dirbti Dievui ir Tėvynei. Tegul Dievas jiems padeda būti pavyzdgingais ateitininkais.

Šeimos šventės metu buvo pagerbti visi jaunučių ir moksleivių globėjai bei jų padėjėjai. Be jų susirinkimai nebūtų tokie įdomūs, smagūs ir lavinantys skatinantys, o gal susirinkimų ir visai nebūtų. Ačiū visiems ateitininkiškoje veikloje dalyvaujantiems, ją skatinantiems ir remiantiems.

Audra Kazlauskaitė

KVIEČIAMI VISI MOKSLEIVIAI

Moksleivių ateitininkų stovyklai, Dainavoje vyksiančiai š.m. birželio 25 - liepos 9 d., dalyvių registracija pratiesiama iki pat stovyklos pradžios, t.y., iki birželio 25 d. Kadangi pašto patarnavimas lėtas, visi stovyklautojai prašomi registruotis telefonu, skambinant Danai Grajauskaitėi (Kanadoje) tel. 416-534-8544 arba Gailei Černiauskaitėi (Čikagos apylinkėse) tel. 708-488-1272. Užsiregistravusiems iki birželio 16 d. (pašto antspaudo data) bus teikiama mokesčio nuolaida. Užsiregistravusiems po šios datos stovyklinis mokeskis bus

brangesnis. Primename visiems, kad stovyklos vadovybė turi gauti visų stovyklautojų pilnai užpildytus ir tėvų ar globėjų pasirašytus registracijos lapus. Visas ateitininkiškas jaunimas (nuo 9- to iki 13- to skyr.) kviečiamas maloniai ir nudingai praleisti dvi vasaros savaites gražioje Dainavos gamtoje tarp bendraminčių draugų iš įvairių JAV ir Kanados vietovių. Tad ilgiau nedelsdami, skambinkit Danai ar Gailei. Paraginkit ir savo kuopos narius bei draugus tai padaryti.

Stovyklos vadovybė

STUDENTŲ ATEITININKŲ SUVAŽIAVIMAS LIETUVOJE

Gegužės 12-14 dienomis vykusiam III studentų ateitininkų suvažiavimui vyko paskaitos, buvo gildinami įvairūs klausimai ir išrinkta nauja Studentų ateitininkų Centro valdyba. Pirmininku išrinktas Ričardas Novasinskas. SAS centro valdybon dar išrinkti: Aušra Giedrikaitė, Janina Šalkauskytė ir Kestutis Bagdžius.

Nors studentų gretos iki šiol buvo negausios, šiais metais jų skaičius gerokai padidėjo. Suvažiavime paskaitą skaitė doc. Eglė Laumenkaitė, kuri ragino studentus ne tik egzistuoti šiuolaikiniame gyvenime, bet pasidaryti „žemės druska“. Žodį tarė LAF dvasios vadovas vysk. Sigitas Tamkevičius, kuris suvažiavimą lygino su laikrodžio spyruoklės prisukimu, nuo kurio priklausys ateitininkų veikla. Savo žodyje linkėjo drašos. Laikiniai pirmininko pareigas einantis Vidas Abraitis siūlė daugiau meilės – to vietinio teisingo teksto. Buvusio LSAS centro valdybos pirmininko Vynto Malinausko žodis buvo labai dalykiškas: pareigų, atsakomybės, laiko ir studijų problemų nagrinėjimas.

Studentai diskutavo savo ateities planus. Nebijota į ateitininkų veiklą pažvelgti ir kritiškai. Suvažiavime dalyvavęs Federacijos vadovas Juozas Polikaitis greta pagrindinių principų: tautiškumo, šeimyniškumo, visuomeniškumo, inteligentiškumo,

katalikiškumo pabrėžė dar ir šeštąjį – veiklumą. Suvažiavime nespėta atsakyti į visus jiems rūpimus klausimus, nes dviejų dienų neužtenka; tam reikia rimtų studijų. Nutarta sušaukti neeilinę konferenciją š.m. rugsėjo 16-17 d., kurioje bus apsvaistytas studentų ateitininkų sąjungos statusas ir veiklos programa.

„Ateities gairės“
„Dienovidis“ 1995.V.26

Clevelando ateitininkų šeimos šventėje moksleivių įžodį duoda Mindaugas Idzėlis ir Matas Linauskas. Įžodį priima dvasios vadovas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, ir dr. Arvydas Žygas. Nuotr. R. Šilgalienės

Daumanto-Dielininkaičio kuopos jaunučiai noriai atlieka programą šeimos šventėje, vykusioje Ateitininkų namuose, Lemonte.

LIETUVOS ATEITININKŲ FEDERACIJOS LEIDINYS

Idomu pavartyti LAF aplinkraštį... Tai 30 psl. žurnalo pobūdžio leidinys, pažymėtas su data 1995 nr. 1(2). Leidžia Lietuvos Ateitininkų federacija, platinamas organizacijos narių tarpe, tiražas 1000 egz. Redaktorius Vyntas Malinauskas; dirba: redakcinė kolegija, techninis redaktorius, bendradarbiai. Redakcijos adresas: Perkūno 23-3, 3000 Kaunas.

Leidinyje daug žinių ir informacijos apie Lietuvos ateitininkų veiklą.

Išspausdintas kreipimasis į norinčius dirbti jaunučių stovyklos vadovais. Kandidatai turi aprašyti savo darbo patirtį su vaikais ir dalyvavimą ateitininkų veikloje; savo talentus: dainuoja, šoka, groja, piešia ir kt. Jaunučių stovyklų vadovų kursai – gegužės 26-27 d., Kaune. Visiems vadovams lankymas privalomas.

Mums, už Lietuvos ribų gyvenantiems, pažįstamas JAV

TĖVO DIENA GAMTOJE

Ateitininkų namų ažuolyne, Federacijos fondo gegužinėje Tėvo diena bus linksma ir smagu, kai visa šeima bus kartu. Trauksim fondo laiminguosius, valgysim, gersim šnekučiuosimės. Vaikai gamtoje džiaugsis ir sportuos, gal ir ne vienas Tėtis prisidės. Karšti pietūs lauks visų, o dešrelės – tik vaikų. O kaina bus ta pati – menka, menka – savikaina.

Kviečiami visi, kas mėgsta laisvę ir gamtą, ir nori būt su Tėveliu valandėlę, ir vieną, ir antrą.

Kaip įprasta, po 11 val. šv. Mišių Pal. Jurgio Matulainio misijoje, birželio 18 dieną lauks jūsų gamta ir rengėjai – Ateitininkų federacijos fondas

dr. Feliksas Palubinskas rašo tema „Kelios mintys apie SAS organizacinę struktūrą“. Jis iškelia tokius klausimus: „Kaip SAS augimas turi vykti?“ „Kaip pritraukti daugiau narių?“

Puslapyje „Mūsų gyvenimas“, įvairios kuopos aprašo savo veiklą – įžodžiai, paskaitos, arbatėlės, sniego skulptūra. Birželio 2-4 dienomis vyks Kauno vyskupijos ateitininkų teatro šventė. Moksleiviškos kuopos atveš po nedidelį spektakliuką. Numatoma susitikimas su vysk. S. Tamkevičium ir moksleivių žodis.

Lietuvos Ateitininkų federacijos valdyba spausdina savo dokumentus – protokolus. Išspausdinta informacija apie kuopas įvairiose vyskupijose, jų globėjai, kuopų adresai. Idomu pasiskaityti kuopų pavadinimus. Kai kurie, tik vietovės pavadinimai: Papilio kuopa, Vievirėnų kuopa. Kiti jau mini žymų asmenį Šv. Dominyko kuopa, M. Valančiaus kuopa, A. Šapalo kuopa...

Išspausdintos nuotraukos ateitininkų, dalyvavusių Pasaulinėje Jaunimo dienoje, Maniloje, 1995 m. sausio 6-14 d. Gaila, tik, kad nuotraukos ne visai aiškios.

Padėkos skyrelyje aiškėja,

PATIKSLINIMAS

Hamiltono, Kanadoje, ateitininkų globėjoms prašant, patiksliname „Iš Ateitininkų gyvenimo“ birželio 3 d. laidoje išspausdintą žinutę „Baigė veiklos metus“. Žinutė buvo paimta iš „Tėviškės žiburių“, kur tas netikslumas pasitaikė. Turėtų būti: „Ateitininkai dėkingi savo globėjoms: Felicijai Budinskienai, Daliai Trumpickienei, padėjėjoms V. ir J. Enskaitėms“.

kad šis aplinkraščio numeris išleistas kompiuteriu, kurį parūpino Ateitininkų federacijos fondas, dr. Petras Kisielius, Juozas Polikaitis, dr. Arvydas Žygas. Jie taip pat parūpino reikmenis, skirtus akademijoms ir stovykloms Lietuvoje.

R.K.

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba 708-246-6561
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAKPUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Oriand Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. ELIGIJUS LEIŠ
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15505-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 - 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirmad ir ketvtd. 3 v. p.p. — 6 v. p.p.
Kitomis dienomis — susitarus

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pjūs Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančioms, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktid. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvtd. 10 v.r. - 7 v.v. Šeštid. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prilima „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8280

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvtd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-841-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvtd. 12 - 4 v. p.p., penktid. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(škesai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILIJĄ KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

Cardiac Diagnosis, Ltd.
3000 N. Halsted
Chicago, IL 60657
Tel. 312-296-3600
RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

TAUTĄ UGDANTI DUONA

Švėsdama Dievo Kūno šventę, Bažnyčia mums pateikia Kristaus vaizdinį, kurio šaknys siekia giliausią priešistorę, kai Dievo pasirinktoji tauta dar neegzistavo — kai ji tebuvo, kaip sakoma, tik „blizgesys Dievo akyje“ — tai Melchizedeko Dievui padėkos auka: duona ir vynas. Evangelijoje matome stebinančiai žmogišką ir paprastą Eucharistijos sakramento pirmą: kai Jėzus apaštalams pavėda duoną padalinti ant pievos besišilintiems iškylautojams, o šv. Pauliaus laiške matome Kristaus paskutinį testamentą prieš mirtį: jo Kūno ir Krauju pavestą duoną ir vyną, kuris tūkstantčius metų po jo gyvenančiai žmonijai tapo maistu amžinajam gyvenimui.

Pirmame skaitinyje iš Pradžios knygos (Pr 14:18-20) sutinkame Melchizedeką — karalių ir kunigą, pas kurį Abramą (tuo metu dar nesivadinęs Abramą) atėjo išreikšti padėką Dievui už jam duotą pergalę, valdėjęs priešiškus kananiečių valdovus ir išvadavęs iš nelaisvės savo brolio sūnų Lotą. Draugiškieji kananiečių valdovai atėjo jam padėkoti su Melchizedeku priekyje, o jis buvo ne tik Salemo (taip tuomet vadinosi dabartinė Jeruzalė) karalius, bet ir „Aukščiausiojo Dievo kunigas“, kuris, atnešęs simbolišką duoną ir vyno auką, laimino Abramą.

Senajame Testamente Melchizedekas tėra minimas tik šioje trumpoje kelių eilučių ištraukoje ir 109 (110)-oje psalmėje, kuri paskirta atkartotine šiam skaitiniui Dievo Kūno šventėje. Šioje psalmėje kaip tik yra tai, kas padės suprasti Melchizedeko reikšmę, ir per tai duos gilesnį supratimą kaip pirmą Bažnyčia suprato Kristų, o Naujajame Testamente Melchizedekas yra minimas net dešimt kartų — visus kartus „Laiško žydams“ 5 ir 6 skyriuose.

Atkartotinė psalmė, kuri yra giesmė paties Dievo statytiniam karaliui, kai panaudojama kaip atkartotinė skaitiniui, kuriame Kanaano karaliai laimino Abramą, iškelia Dievo vaidmenį tautos kūrimesi. Tiek Abramui, įkurdinant savo giminę Kanaanę, tiek ir Kristui, kuriam naują Dievo tautą savo amžinąja auka, Dievas Tėvas „pateisia priešus tarsi pakoji po tavo kojų“. Tai įvaizdis, kilęs iš antro tūkstantmečio prieš Kristų Artimųjų Rytų kultūrų, nusakantis karaliaus, o

čia — Dievo tarnų — visišką pergalę prieš Dievo priešus.

Ši psalmė, tačiau, kilusi iš karaliaus Dovydo rūmų Jeruzalėje, duoda mums ir kitų įvaizdžių, rišančių Kristų su Melchizedeku. Kalbėdamas apie Dievo šiam valdovui duodamą valdovą lazda Siono kalne, kur buvo karaliaus rūmai Jeruzalėje, ji nusakoma ir rytiškos įvaizdį, kuriam karaliaus kilimas vaizduojamas esąs ne iš žmogaus, bet iš Dievo: „Nuo gimimo Šventame kalne (Šv. Rašte Šventasis kalnas yra žmogaus susitikimo su Dievu vieta) viešpatausi“.

O pritaikant šią psalmę Melchizedeko skaitiniui, randame, kad ji iškelia ir „Laiške žydams“ (krikščionims) linksniuojamą Jėzų „kunigystės“ brovą. Kaip karalius-kunigas Melchizedekas nebuvo kilęs iš kunigiškos giminės (tuo metu iš viso dar nebuvo žydų tautos giminė) taip ir Jėzus — jis buvo kilęs iš karališkos Dovydo giminės, ne kunigiškos Levio — ir, anot „Laiško žydams“, jis buvo paties Dievo paskirtas visiems amžiams Aukščiausiuoju Kunigu.

Per Melchizedeką palaiminęs Abramą, vėliau Dievas su juo sudarė Sandorą, kurioje pažadėjo iš jo išsiugdyti savo išrinktąją tautą. Antrajame skaitinyje iš šv. Pauliaus pirmojo laiško Korinto tikintiesiems (1 Kor 11:23-26) girdime, kaip jis cituoja Kristaus žodžius, kuriant naująją Sandorą su būsimąja naująja Dievo išrinktąja tauta, kurią jungs jau ne žmogiško kraujo ryšys, o dieviško — Kristaus kraujo, kuris išvaduoja visus žmones nuo svetimos „valdovų“ nuodėmės, įvairios baimės, amžinos mirties.

Ir nors Eucharistijos apeigą, kuri kartojama kiekvienose Mišiose visame pasaulyje iki šios dienos, Kristus padarė savo aukos sakramentu per Paskutinį vakarienę, tai nebuvo pirmas kartas, kai jis tą veiksmą darė, kaip girdime šios šventės Evangelijoje (Luko 9:11-17). Evangelistas Lukas, sekdamas Morkų, stebuklingą žmonių pamaitinimą kaip tik aprašo eucharistiniais veiksmais, kuriais Bažnyčia, kaip rašoma šv. Pauliaus laiške, nuo pirmųjų dienų vykdė Kristaus įsakymą. Prieš duodamas apaštalams išdalinti duoną, Jėzus „palaimino... lauzė ir davė mokiniams, kad išnešiotų miniai. Ir visi pavalgė iki soties“. O mes su jais ir šiandien stiprinamės paties Kristaus

Tėvai ir vaikai. Viršuje — Romas Senkevičius ir Robertukas; viduryje — Rimas Petrauskas ir Laura; apačioje — Vincas Olsauskas su Vincuku.

Nuotr. Irenos Senkevičienės

TĖVAS — ŠEIMOS GALVA

BRONĖ NAINIENĖ

Gegužės mėnesio pirmieji, vos tik pražydę, pavasario gėlių žiedai skiriami motinai. Birželio mėnesio viduryje, kai jau visa gyvybė augmenija sužaliuoja, gamtoje matai nusistovėjimą, pastovumą ir žinai, kad tas žaizdas ilgai toks bus, švenčiama Tėvo

mums apaštalu įpėdinio — kunigo rankomis duodama Amžinojo gyvenimo duona — Kristaus Kūno ir Krauju — kurią valgydami, esame ugdomi į Dievo tautą.

Aldona Zailskaitė

diena. Tokio pastovumo ieškai šeimos ir visuomenės gyvenime. To pastovumo nori ir savoje lietuviškoje aplinkoje, tad ne nuostabu, kad tos, žaizdos pasipuošusios gamtos prieglobstyje švenčiame Tėvo dieną. Tą dieną prisimename tėvelius ir jiems dėkojame. Mums gera būti kartu su jais. Jie rūpinasi apie šeimą ir stengiasi, kad vaikams nieko netrūktų, kad būtų geriau, negu pačiam tėvui vaikystėje buvo.

Gyvenimas nestovi vietoje. Jis nuolat keičiasi. Anksčiau galbūt tik taip atrodė, kad tie pa-

sikeitimai vyko pamažiau, lėčiau. Šiandien viskas keičiasi daug sparčiau, ne tik šeimos gyvenime. Keičiasi ir visoje, mus supančioje, aplinkoje. Visi ir visada skubame, nes reikia suspėti eiti su gyvenimu ir prisitaikyti prie jo reikalavimų. Atrodo, kad ir vaikai greičiau užauga. Pasikeitus gyvenimo aplinkybėms tėvas vis daugiau laiko praleidžia su savo vaikais. Grįžęs iš darbo, jis randa savo vaikučius, jo laukiančius. Jie tėtį skuba papasakoti, ką šią dieną veikė ir nori iš tėvo išgirsti apie jo darbus, kokia buvo jo diena. Pasiguodžia jam, pasi-skundžia. Taip pamažu atsiranda glaudesnis ryšys tarp tėvo ir vaiko.

Šių dienų šeimoje nebėra nei moteriškų, nei vyriškų darbų. Abu tėvai dirba tuos pačius darbus. Tėvas moka pagaminti maistą. Jis pamaitina vaikučius, nuprausęs savo mažuosius, suguldo į loves ir užliūliuoja ramiam nakties miegui. Vis dažniau matome tėvus su savo vaikais sporto aikštėse, stovyklose. Jie atveža juos į mokyklas, susirinkimus, tautinių šokių repetitijas. Džiugu matyti visą šeimą bažnyčioje. Tėvams mel-džiantis, jų mažiukas sūnelis ramiai miega, tėvui ant peties padėjęs galvelę. Jam ramu ir saugu. Šių dienų tėvas yra labai artimai įsijungęs į savo šeimos kasdieninius rūpesčius ir darbus. Tėvui joks darbas nėra svetimas.

Kaip matome, gyvenimo aplinkybės padiktuoja ir nurodo, kaip šeima turi tvarkytis. Tėvas su mama pasidalina kasdieninius, bet būtinai reikalingus atlikti, darbus.

Matome daug pasikeitimų. Šiandien tėvas jau neslepia savo jausmų ir nesirūpina, jog kas pagalvos, kad tai nevyriška. Matome tėvą verkiantį prie naujai supilto savo tėvo kapo. Matome suprantantį kito artimo žmogaus skausmą. Smagu matyti jo pilną džiaugsmo ir meilės veidą. Viskas taip natūralu ir žmogiška.

Reiškiame pagarbą ir meilę savo tėvui ne tik už jų rūpesčius, bet ir už tai, kad jis mūsų šeimos galva, mūsų moralinė atrama. Jis yra visada ten, kur mums jo labiausiai reikia.

Sveikiname tėvus, tėvukus ir protėvius šios — Tėvo dienos — šventės proga.

Po Tėvo dienos paliksime sales su ten girdėtai koncertais, paskaitomis ir pietumis. Eisime į gamtą, gražioje aplinkoje bus ruošiamas linksmos gegužinės, skambės muzika, o dainų aidai skris toli, toli. Juk Tėvo diena — džiaugsmo ir visos šeimos glaudaus artumo diena.

Dviguba šventė, dvigubai prasminga

Danutė Bindokienė

Devintinės kvėpia bijūnais (kai kur vadinamais pinavijomis). Gimusių ar augusių Lietuvių mūsų tautiečių pasamonėje joks kitas žydintis augalas nėra taip artimai susietas su Dievo Kūno švente — Devintinėmis, kaip bijūnas. Juk tuo metų laikų visuose mūsų darželiuose puikuoja didžiuliai balti, raudoni, rausvi žiedai, kurių puokštėmis būdavo puošiami Devintinių procesijos altoriai, o žiedlapius kunigui, nešančiam procesijoje monstraciją, birstydavo po kojų baltai apsirengusios mergytės. Todėl Dievo Kūno šventė iš atsiminimų rūko iškyla skambanti bažnyčių varpais ir plonabalsiais, patarnautojų, žygiuojančių procesijoje, energingai kratomais varpeliais; ji banguoja parapijos choro bei visų tikinčiųjų giesmėmis, dangų kylant smilkalų dūmams, aplinkui sklaidžiantis bijūnų kvapai.

Kodėl rašoma apie Devintines, kai rytoj Amerika švenčia Tėvo dieną? Dėl to, kad šiomet taip pasitaikė: devintoji diena po Sekminių (iš čia ir kilęs lietuviškasis Dievo Kūno šventės pavadinimas) sutapo su Tėvo diena sekmadienį, birželio 18 d.

Devintinių šventė už Tėvo dieną kelias šimtmečiais senesnė. Ją įkūrė popiežius Urbanas IV maždaug 1264 metais, o į Lietuvą ji atkeliavo kartu su krikščionyste. Kadangi Dievo Kūno — Corpus Christi — šventė yra vien bažnytinė, ji nepasizymi laudijos papročiu gausumu, kaip kitos krikščioniškos šventės, užėmusios senųjų pagoniškių vietą ir šventimo laiką. Tiesa, tai kurie papročiai iš Sekminių atkelti į Devintines: berželiais trobų ir bažnyčių kaimams, karvių vainikavimas, oro spėjimai ir pan., bet Devintinės — tai mišparai ir oktavos užbaigimo iškilminga procesija, dažniausiai lauke. Lietuviai, kaip ir kitos krikščioniškos tautos, buvo uliai įsijungę į Devintinių altorių-stočių statymą, procesijos ruošimą ir joje dalyvavimą. Reikia tikėtis, kad ši gražioji Corpus Christi šventė vėl puoselėjama mūsų tėvynėje. Ir vėl Devintinės kvėpia bijūnais...

Tėvo dienos tradicija dar nesuplaukė per Atlantą ir nesilaukė visuotinio pripažinimo Lietuvoje. Teko girdėti, kad jau pirmieji jos daigeliai pradeda kaltis, „seklas“ daugiausia atvežus iš Amerikos. Lietuvių tautos tikrai nereikia mokyti pagarbos tėvui. Tai natūrali apraška, kaip ir meilė motinai. Tėvo žodis — šventas. Tėvo autoritetas — nepajudinamas. Tėvas gali būti švelnus, mylintis, atlaidus, bet taip pat griežtas. Labiausiai jis nori savo vaikams tik gera. Jie tai supranta, net tuomet, kai tėvo nuomonė gerokai skiriasi nuo jų norų.

Bent tokį lietuvių tėvą pažino mūsų tautosaka, mūsų rašytoji literatūra ir kasdienis gyvenimas. Kai okupacijos metais tėvo autoritetą buvo pakeitusi visagalė komunistų partija, lietuvis tėvas prarado savo vaidmens nuovoką ir dar šiandien jos neatranda. Dėl to ir tiek daug šeimos problemų ataidi iš Lietuvos! Kol tėvas — ir motina — vėl nešmoks gerbti savo pareigų šventumą, tos negerovės neišnyks.

Šiapus Atlanto pokario dešimtmečiais jau spėjo išaugti nauja lietuvių tėvų karta. Ji daugeliu atvejų skiriasi nuo anuometinio tėvo įvaizdžio tėvynėje. Nors skirtumai ryškūs, bet nėra esminiai. Juk pasilikio tėviškas švelnumas, meilė, atlaidumas, visokio labo savo vaikams troškimas. To, kas iš lietuvių tėvo charakterio išnyko, galima ir nepasigėsti. Tėvas dabar labiau sukalbamas, daugiau laiko skiria vaikams, domisi jų pasauliu, išklauso nuomonių ir stengiasi savo sprendimus derinti su visos šeimos nutarimais. Tai ne biblinio ir kone diktatoriško patriarcho tipas, o žmogiškas, priemamas (bet visuomet gerbiamas) ir mylimas asmuo, lygus partneris motinai ir darbuose, ir nuosprendiuose.

Tėvo diena gal kai kam dvelkia dirbtinum: jeigu švenčiame Motinos dieną, tai ir tėtis reikia skirti tiek pat laiko... Iš tikrųjų tai labai prasminga šventė, suartinanti tėvus ir vaikus, suteikianti patogią progą pareikšti meilę ir padėką šeimos galvai — tėveliui. O šiomet šventė dar prasmingesnė, nes susijungusi su Kristaus (Bažnyčios galvos) Kūno švente — Devintinėmis.

PARTIZANINIO PASIPRIEŠINIMO 1944-1945 m. IŠTAKOS

POVILAS VAIČEKAS

Partizaninio judėjimo Lietuvoje 50 metų paminėti

Įžanga

Rašant prisiminimus 1944, 1945 metų partizaninį judėjimą Lietuvoje bei ginkluotą pasipriešinimą sovietiniam okupantui iš rytų, kaip buvęs tos kovos dalyvis, slapyvardžiu „Klevas“, kaip gyvas liudininkas anų kruvinų dienų, ir kaip vienas iš nedaugelio anų partizanų, pasiekusių laisvosios Amerikos žemę, turėdamas galimybę laisvai papasakoti savo išgyvenimus, o taip pat išgyvenimus mano brolių ir sesių lietuvių, jaučiu pareigą vardu gyvųjų ir mirusių draugų duoti atkirtį sovietiniam komunistiniam melui, buvusiam ir dar dabar daug kur gajam.

Labai jau skaudu ir graudu skaityti „Faktai kaltina“, „Kruvinos žudikų pėdos“, „Žudikai bažnyčios prieglobstyje“ ir kt. propagandinės rūšies brošiūras, bei knygas, kuriose sovietinis režimas, iškreipdamas tikrovę, faktus apvertęs aukštyn kojom, pretenduoja į objektyvią istoriją! Melas, nors jis kalbėtų ir išimokslinusių žmonių lūpomis, vis tiek melas! Neteisybė nepasidaro teisybe ir ja niekad nepasidarys, nors jau praėjo penki dešimtmečiai. Atvirkščiai, esant dides-

niam laiko skirtumui, sovietinis melas apie mūsų partizaninį judėjimą Lietuvoje darosi dar šlykštesnis!

Kas gi yra tos brošiūros? Ogi tai daugiausia kalinių, suimtų lietuvių patriotų, buvusių NKVD kalėjimuose, rūsiuose ir karceriuose tardymų protokolai, surašyti dažniausiai rusų kalba, sovietų Rusijos teritorijoje iš-treniruotų čekistų rankomis, jų terminologija, išsireikškimais ir stiliumi, ir tik vėliau išverstai į lietuvių kalbą. Po pareiškimų ar protokolais paprastai padėti autentiški kalinių parašai ir jų pavardės, kalba ir byloja jų žiaurų kankinimą, mušimą, fizinį, neretai ir moralinį išsekimą, sąmonės aptemimą! Čekistai, geriau negu gestapo specai, mokėjo ir moka viską išgauti. Jiems svarbiausia, kad tik būtų auka, o toliau — viskas pagal jų kurpalį: prisipažinimas, atgailojimas ir parašas. Daug kalinių, norėdami nuo mušimo likti gyvi, viską prisipažindavo, viską pasirašydavo ir viską paliudydavo. Įdomus sovietinės-bolševikinės teisėtvarkos ir prokuratūros šedevras, vykdytas TSRS generalinio prokuroro R. Rudenko iki Chruščiovo suaukto 20-tojo suvažiavimo buvo tas, kad geriausias žmogaus nusikaltimų įrodinys kriterijus yra, kai žmogus pats prisipažįsta, patvirtina tai savo parašu, tuomet nereikia nei liudininkų. O kokiu būdu toks prisipažinimas išgautas, ne tiek jau svarbu! Garsus Rusijos baudžiamasis kodeksas, su straipsniu 58 ir jo paragrafais! Kas pergveno Archipelagus-Gulagus, tas gerai žino NKVD metodus, tardymo eigą. Žinoma, kiekviename dalyke yra tam tikra dalis ir tiesos; yra dalis tiesos ir tuose protokoluose apie įvykius ar jų datus, parašai dažniausiai tikri, neišgalvoti, gyvų žmonių pavardės ir vardai, jų dalyvavimas pogrindžio veikloje, buvimas ryšininkais ar partizaninių dalinių nariais, slapyvardžiai. Tačiau tie protokolai visad buvo ir paliks vienapusiški, tendencingi, surašyti mūsų tautos budelių rankomis! Budeliai nepasmerkti dar iki šiol, nors seniai

pačioj TSRS panaikinta tokia teisėtvarka, kaip „Moskovskoje Osoboj Sovesčianje“, jos sprendimai, tardymai ir protokolai. Štai iš šito taško ir reikia žiūrėti į tokias brošiūras.

Žinoma, kaip kiekviename partizaniniame judėjime, pasitaiko paskirų pavienių nukrypimų, išsišokimų, net nusikaltimų ir nuodėmių, išdavysčių ir klaidų, taip ir mūsų tautos ginkluotame pasipriešinime okupantui buvo visko. Kur mišką kerta, ten ir skiedros lekia. Mūsų tauta nebuvo pasirošusi partizaniniam pasipriešinimui. Viskas mums užklupo taip staiga ir netikėtai. Nebuvo kada daug galvoti reikėjo veikti. Tačiau apskritai mūsų tautos ginkluotame pasipriešinime okupantui buvo teisingas, pagrįstas prigimtinis teise save ginti nuo užpuoliko, nepriestarausiantis tarptautinei teisei. Jeigu net primityvios gamtos pasaulyje matome, kaip kiekvienas gyvis ginasi, juo labiau privalo tai daryti žmonės, laisvi žmonės! O mes juk buvom ir esam laisvos Lietuvos vaikai, Lietuvos, kuri kelis šimtmečius gynė Europą ir buvo tvirta valstybė. Mūsų reikalas buvo, yra ir bus teisingas, — mes savo namuose, o ne svetimuose — kovojom, priešinomės. Mūsų sesės ir broliai, kurie žuvo už Lietuvos laisvę partizaniniame ginkluotame pasipriešinime, buvo lygiai tokie pat herojai ir karžygiai kaip 1918 metų savanoriai. „Niekas neturi didesnės meilės kai ta, kad kas guldo savo gyvybę už savuosius!“ Tai buvo šventa kova.

Niekada negirdėjau, kad Lietuvos partizanai būtų vadinę savo dalinius — bandomis, o jų narius banditais. Sovietiai laiko partizanais tik komunistus, o visi kiti — banditai. Tai jų „logika“. Taip buvo ir mano tardymų metu. Aš protestavau dėl klaidingų terminų naudojimo čekistams, vyr. leitenantui Zverevui, pulk. Čelnakovui ir kt., tačiau tas nieko nepadėjo, gavau tik kankinimus ir pasityčiojimą. Supratau, kad jie patys, būdami bandi-

tai, Stalino auklėtiniai, ir kitus nori padaryti banditais. „Kas kuo kvėpia, tas tuo ir kitą tepa“ — teisinga lietuviška patarlė.

Dėl viso šito, net ir mūsų išsvijosis rimtuose veikaluose, cituojant bolševikines brošiūras, tokias, kaip „Faktai kaltina“ ir kt., automatiškai susidaro klaidingo objektyvumo fonas, pvz., kad ir „Opposition against Soviet rule in Lithuania“, žinoma, pačiam autoriui to visai nenorint. Faktai, tai faktai, bet kas iš jų bepalieka, kai NKVD tardytojai juos apvertė aukštyn kojomis? Kyla klausimas, ar jais iš viso galima naudotis, kai, Mykolaičio Putino žodžiais tariant: „Teisėjų sostuos išdidžiai, teisiuosius teisia žmogžudžiai!“ Prisiminkime, kaip Katyno budeliai Niurnbergo teisme pristatė net du pseudo liudininkus. Ir iš tikrųjų kokia gi teisė turėjo Sovietų Sąjunga okupuoti mūsų tėvynę, nepriklausomą, suverenią valstybę — Lietuvos Respubliką? O juk buvo iškilmingai Maskvoje pasirašytos sutartys dėl taikos ir dėl sienų, dėl nesikišimo viena į kitos vidaus reikalus: 1920.4.12, 1926.9.28; 1939.10.10. Ne mes lietuviai atsitarom Maskvoje ir įsikšiom į jų valstybės reikalus, bet atvirkščiai, jie įsikšio į mūsų ir dar daugiau. Maskva 1940.6.15 okupavo Lietuvą, pakartotinai ją užėmė 1944-1945 metais ir daugiau ir daugiau įkėpė iki dabartinės Nepriklausomybės atstatymo. Kokią gi teisę turėjo sovietai mus okupuoti? Kokią gi teisę turėjo sovietai mūsų nepriklausomas Lietuvos gyventojams skelbti mobilizaciją, įvedinėti savo papročius svetimuose namuose isiveržus? Taip daro tik banditai! Vokiečiai irgi ne geresni, neturėjo teisės mūsų mobilizuoti, bet jie vis dėlto buvo tik trumpą laiką, dar siek tiek skaitėsi!.. Bet šitie? Tai kas gi iš tikrųjų yra banditai — jie ar mes?!

(Bus daugiau)

RAŠYTOJO ANTANO VAIČIULAIČIO VARDO PREMIJA

JUOZAS VITĖNAS

Amerikos lietuviai yra įsteigę nemažai premijų paskatinti rašytojams, mokslininkams, studentams, knygų leidykloms ir pan. Pernai Lietuvos rašytojų sąjungos mėnraštis „Metai“ buvo paskelbta rašytojo Antano Vaičiulaičio vardo premija. Ją įsteigė rašytojo žmona Joana, paskirdama 1,000 dol. už geriausią „Metų“ žurnale išspausdintą novelę. Kaip pranešime sakoma, ji bus teikiama kas antri metai rašytojo gimimo dieną – birželio 23-įją, Vilniaus pedagoginio universiteto Lituanistikos fakultete, dalyvaujant šio fakulteto dėstytojams, studentams, „Metų“ redakcijos darbuotojams, reakcijos kolegijos nariams, studentams. Kartu su premija bus įteiktas laureato diplomas. Įteikimo ceremonijoje bus išklaudyta laureato kalba, kuri bus skelbiama „Metų“ žurnale. Pagal pranešimą, premija bus teikiama iki mėcenatės gyvos galvos, jei jos vėliau nepratęs kiti.

skaitė jų atsiųstas knygas, keitėsi žiniomis. Jis aplankė Lietuvą 1979, 1986 ir 1988 metais.

Todėl ir noriu šviesiam Vaičiulaičio vardo atminimui tęsti tą nenutrūkstamą jo ryšį su Lietuva, su jos rašytojais ir per jų kūrybą išlaikyti tą ryšį. Taip susikristalizavo mintis įsteigti Vaičiulaičio vardo premiją už geriausią novelę, Antano mėgiamą ir puoselėjamą žanrą.

Surinkti dabar Lietuvoje visas jo spausdinamas noveles, išbarsčius kolegijos daugybės spaudos leidinių ir sudaryti komisiją būtų buvę labai sunku, ir man net iš viso neįmanoma. Pasitarus su rašytojais dr. Albertu Zalatoriumi, Juozu Apučiu, nutariau įsteigti premiją už geriausią novelę, išspausdintą Lietuvos rašytojų sąjungos mėnraštis „Metai“. (Ir Antanas didesnę savo kūrybinio gyvenimo dalį praleido redaguodamas įvairius literatūrinius žurnalus).

Koks yra Vaičiulaičio populiarumas dabar Lietuvoje? „Iš

Rašytojas Antanas Vaičiulaitis.

fakultete praėjo su dideliu susidomėjimu. (Ypač buvo mėgiama 'Šiaurietė'). Dažnai pasirodo spaudoje Milašiaus poezijos Vaičiulaičio vertimai. 'Valentina' išleista atskiru leidiniu, planuojamas dar vienas jos leidimas. Bus išleista J. De la Brete 'Mano dėdė ir mano klebonas' vertimo laida. Antano straipsnių rinktinė 'Knygos dar žmonės', išleista Vilniuje 1993 m., buvo greitai išpirkta. Lietuvos radijo ir televizijos filmų studija prašo leido sukurti meninį videofilmą pagal 'Valentiną'. Filmą kurtų režisierius Vidmantas Bačiulis. Taip pat režisierius G. Lukšas prašo leido sukurti kino filmą pagal 'Valentiną'. Taigi menininkai-režisieriai ieško temų, domisi Vaičiulaičio kūryba, bet dėl jo populiarumo, ypač jaunoje kartoje, nesu tikra.

Tiesa, dar paminėtina, kad 1989 m. Vilniuje buvo išleista Vaičiulaičio prozos rinktinė 'Tavo veido šviesa', ir 'Pasakos'. 1993 m. Kaune išleista prof. V. Kubiliaus parengta serijoje 'Gyvenimas ir kūryba' studentų skirta biografija 'Antanas Vaičiulaitis'. Prieš trejus metus buvo kalbama apie Vaičiulaičio kūrybos pilno rinkinio išleidimą, bet dabar – tyla. Matyt, atsiliepa spausdintųjų ekonominė padėtis ir sumažėjęs skaitytojų skaičius.

Į klausimą, kas atsitiko su Vaičiulaičio rankraščiais, laiškais, biblioteka, jo žmona Joana taip atsakė: „Jau baigiasi treji metai, kai Antanas išėjo Amžinybėn, bet jo darbo kambarys tebėra nepalietas. Knygos, kurias jis skaitė paskutinėmis savo dienomis (o jis skaitydavo kelias iš karto) dar neužverstos. Antanas paliko didžiulę knygų kolekciją, daugumoje tai lietuviškos knygos: iš prieškarinės Nepriklausomos Lietuvos, turbūt visos išleistos išėjimoje, didelė dalis grožinės literatūros iš okupuotos Lietuvos (dauguma jų – jam dedikuotos), literatūriniai žurnalai lietuvių ir kitomis kalbomis. Paliko tūkstantinę laišku kolekciją, apimančią 1940-1992 metus. Gali sakyti, kad juose atsispindi išsivystęs gyvenimo epocha. Tai laiški įvairių rašytojų, menininkų išėjimoje ir iš Lietuvos. Taip pat Berensono, Undset, Alan Devoe, Dobuzinskio, Laurence Harvey ir kitų laiški. Antanui rašytas žodis buvo kažkas švento, nesunaikinamo. Jis negalėjo išmesti jam rašyto net šventinio pasveikinimo. Paliko taip pat daugybę rankraščių, piešniukų. Visa tai nėra suorganizuota, sutvarkyta. Laukia milžiniškas darbas, kur visa biblioteka, rankraščiai atsidurs, dar nesu nusprendusi. Gal tai paašiks po šių metų mano kelionės į Lietuvą. Gal taip pat paašiks ir Antano Amžinojo poilsio vieta“.

Antanas Vaičiulaitis buvo gimęs 1906 m. birželio 23 d. Mirė 1992 m. liepos 22 d. ankstyvą rytą Sibley ligoninėje Vašingtone nuo širdies smūgio (acute myocardial infarct and cardiopulmonary arrest). Paskutiniomis savo gyvenimo metais sirguliavo polimialgia rheumatic. Juo visą laiką rūpinosi ir

NAUJAS DR. JUSTINO PIKŪNO VEIKALAS

ANTANAS PAŠKUS

Pernai (1994) Vytauto Didžiojo universitetas išleido profesorius Justino Pikūno knygą „Asmenybės vystymasis: kelias į savęs atradimą“ (232 psl.). Tai jau antroji autorius knyga lietuvių kalba. Tiesa, savo turiniu ji nėra visiškai nauja. Sakykime, tai pirmosios „Nuo asmens iki asmenybės“ antrasis papildytas leidimas. Joje randame ir visai naują skyrių, pavadintą „sugestyvumas ir hipnozė“ (161-175 psl.). Taip pat autorius teoretinius svarstymus ir didaktinius pamokymus pajavirina įžvalgiai apasakota gyvenimo skleidimosi istorija (p. 140-149). Autorius šio, sakyčiau, tiesiog skaitytajai, iškaitant ir šį recenzią, supratinimui bei jo patirčiai. Tam tikslui kai kurie skaitytajai, iškaitant ir šį recenzią, supratinimui bei jo patirčiai. Tam tikslui kai kurie skaitytajai, iškaitant ir šį recenzią, supratinimui bei jo patirčiai.

ar jos Dievas jau įgavo konkretų vardą? Mat atsakymas į šiuos klausimus ryškiau pavaizduotų religinės brandos tąsą. Apskritai ši knyga, labiau negu pirmoji, yra nukreipta į Lietuvos skaitytoją. Juk autorius žodžiais, vakarietiškos „įtakos netrukus užplūsti ir Lietuvą atvėrusią savo sienas, todėl geriau bent kiek iš anksto žinoti, ko galime tikėtis...“ (p.66). Iš tiesų dr. Pikūnas žino ir supranta ko galima tikėtis. Jis puikiai pažįsta Šiaurinės Amerikos dvasinį klimatą. Amerikos viešosios mokyklos, pvz., mokinijai skirta biografija 'Antanas Vaičiulaitis'. Prieš trejus metus buvo kalbama apie Vaičiulaičio kūrybos pilno rinkinio išleidimą, bet dabar – tyla. Matyt, atsiliepa spausdintųjų ekonominė padėtis ir sumažėjęs skaitytojų skaičius.

Tai nūdieninio vakarietiško pasaulio šešėliai. Bet šalia šešėlių tame pačiame pasaulyje apšvieti yra ir šviesos, tiek teoretinėje, tiek praktinėje plotmėje. Tą šviesą autorius bando paskleisti psichologijos mokslo įžvalgų pavidale, paryškinant svarbesnius asmenybės vystymosi taškus. Tėvams, pvz., jis primena, kad „Jausmų ir emocijų ugdymo kritiškasis tarpnis apima pirmųjų penkerių metų laikotarpį“ (p.16). O

globojo jo žmona Joana bei ištekęsios dukros – Danutė, Joana ir Aldona. Buvo palaidotas Cedar Hill kapinių kalnelyje Vašingtono priemiestyje Suitland, MD, kur taip pat ilsisi poetas H. Radauskas su žmona, kalbininkas L. Dambriūnas, visuomenės veikėjas B. Paramskas, plk. K. Škirpa, arch. A. Tylius, av. plk. N. Tautvila ir kiti.

Prie asmenybės brandumo kriterijų autorius eina per psichologijos klasikų teorijas (Freud, Jung, Adler, Erikson...). Skaitytoji gresia pavojus pasimesti tose abstrakcijose ir apibendrinimuose. Laimei, subrendimo kriterijų lentelė (p. 206) nuo to pavojaus skaitytoją išgelbsti, paduodama tikslesni brandžios asmenybės vaizdą. Tarp kitko, bent šis recenzentas negali atsidžiaugti Erikson'o

„apie penktuosius arba šeštuosius metus, žmogaus ir asmenybės pagrindai jau yra visiškai suformuoti“ (p.20). Taigi, mielieji tėvai, nesivėluokite savo mažųjų ugdymui! O mokytojas privalėtų būti geras dėstytojas bei auklėtojas ir tinkamas pavyzdys pasaulėžiūriškai ir tautiškai besiformuojančiam jaunimui (p. 65).

Nūdien ne tik išveiviai, bet ir Lietuvos gyventojai, galima sakyti, yra daugiakalbiai. O būtinas daugiakalbystės poveikis gali būti pragaistingas gimtajai kalbai. Bet apsisaugojimui ir nuo šios „ligos“ autorius pasiūlo pagalbų receptą: „vairas nepainios dviejų ar kelių kalbų, jeigu jomis nuolat su juo kalbės skirtingi asmenys. Jis įpras, pvz., su tėvu kalbėti viena kalba, su motina – kita, ...o su kaimynu – ketvirta. Kadangi... nuosirdžiausi vaiko santykiai būna su motina, iš jos jis ir turėtų perimti tą kalbą, kurią laikys gimtąja, su visais jos niuansais“ (p. 43-44).

Kalbėdamas apie jaunimo problemas, autorius ribojasi išorinių įtakų poveikiu beveik neliesdamas jaunuolio vidinės dinamikos. Tos pačios prieigos laikosi svarstydama jaunimo ir Bažnyčios klausimą. Jam skiria šykštą trijų puslapių skyrelį. Beje, ir čia išgirsi jau senokos giesmės atgarsius. Kažin ar nebūtų buvę naudingiau panagrinti nūdienos jaunuolio nuostatas Dievo, Kristaus, Bažnyčios bei bažnytinio autoriteto atžvilgiu? Tokios analizės padedamas, skaitytojas būtų galėjęs pasidaryti praktiškas, jam pagalbais išvadas bėndraujant su jaunimu.

Žmogų supančių problemų bei sunkenybių supratimas yra būtinas, nes jis padeda aiškiau apie jas galvoti ir matyti jų skirtingas atšakas. Vis dėlto jų supratimas ir gebėjimas su jomis susidoroti yra du skirtingi dalykai. Egzistencialiai sprendimai yra galimi tik dalyvavimo, o ne analizavimo plotmėje. Pvz., skaitant Lawrence Kohlberg ar Carl Gilligan moralinio vystymosi studijas, netapsi doru. Nepasidarysi religingu ir studijuojant teologiją. Psichologija, teologija ar sociologija yra bejėgės egzistencialinės krizės atveju. Dr. Pikūnas tai puikiai supranta. Užtat savo knygoje jis ir duoda įvairių sugestijų bei nurodymų.

Prie asmenybės brandumo kriterijų autorius eina per psichologijos klasikų teorijas (Freud, Jung, Adler, Erikson...). Skaitytoji gresia pavojus pasimesti tose abstrakcijose ir apibendrinimuose. Laimei, subrendimo kriterijų lentelė (p. 206) nuo to pavojaus skaitytoją išgelbsti, paduodama tikslesni brandžios asmenybės vaizdą. Tarp kitko, bent šis recenzentas negali atsidžiaugti Erikson'o

epigenetinės fazės vykusiai modifikuota lentelė (p.198). Iš tikrųjų ji taip suglaustai ir taip aiškiai parodo Erikson'o teoriją „apie žmogaus gyvenimo tarpnis, jo krizes bei pasiekimus“ (p. 197). Eriksoniškom gyvenimo fazėm besidomintys, bus autoriumi už tai dėkingi.

Negalima recenzijos užskleisti, nepaminėjus dar pora „smulkmenų“. Šiandien Lietuvoje vyrauja keistas paradoksas, sakyčiau, net prieštaravimas. Viena vertus, ten brukite brukami svetimžodžiai-barbarizmai į šnekamąją ir rašytinę kalbą; antra vertus, lietuvinamos svetimos pavardės, net iki neatpažinimo. Gaila, kad autorius leido (o gal ir pats norėjo?) lietuvininti savo veikale minimų mokslininkų bei mintytojų vardus ir pavardes. Iš tikrųjų toks lietuvinimas yra ne kas kita, kaip pavardžių iškreipinėjimas. Juk žmogaus pavardė ar vardą iškreipti, reiškia jį pažeminti. Vardas – pavardė yra neatskiriamai susiję su asmenimi, kuris tą pavardę ir vardą nešioja. Pavardė yra asmens tapatybės dalis. Todėl, kraipdami asmens vardą ir jo pavardę, mes tą asmenį niekiname. Mažiausia, jam nepagarbą rodomė.

Net ir kalbos požiūriu, toks lietuvinimas vargu ar yra pateisinamas. Juk lietuvių gali lengvai ištarti žodžius, besibaigiančius bet kokiais garsais (ir raidėmis) – balsiniais ar priebalsiniais. Ne taip, pvz., yra su italų kalba. Ji prašosi balsinės žodžio užbaigos. Bet, kaip autorius ar jo redaktorius jaustųsi, jei jų pavardės italų kalboje būtų suitalinamos į Pikūnisi, Aliulisi?

Dar viena „smulkmena“. Reikėtų cituojamų asmenų rašyti visą vardą arba tekste, arba išnašose. Jei asmuo yra vertas cituoti, tai skaitytoji verta

žinoti ir jo vardą, ne tik pavardę. Tuo tarpu artistų-linksmintojų duoti tikslūs vardai ir pavardės (p.54,72). Ar jie svarbesni už knygoje minimus mokslininkus? Dar daugiau. Vardą žymint tik viena raide ir dar lietuvinant, prieinama prie nesupratimų. Pvz., knygoje (p.107) paminėtas Z. Freudas. Manau, autorius turėjo galvoje Sigmund Freud. Arba, matydamas C. Buehler pavardę, nežinai žmogus, ar čia kalbama apie Carol Buehler, Charlotte Buehler ar apie kokią kitą Buehler.

Lietuvinimas pasiekia net tokių kuriozų kaip sutrumpinimas ŽIV. Bet kas gi tas ŽIV? Iš konteksto spėju, kad čia turima galvoje HIV (Human Immunodeficiency virus – imuniteto stoką žmoguje sukkeliantis virusas). O kas gi tas LKŽ (p. 166). Angliškai sutrumpinimai, kaip SAT ar NAEP reikalingi viso angliško pavadinimo ir jo lietuviško vertimo. Be to, angliškai, ar kita kalba, pavadintas veikalas tekste privalo turėti ir savo lietuvišką pavadinimą. Nejaugi visi knygos skaitytojai mokės anglų kalbą?

Pagaliau darosi labai aktualus lietuviškos terminijos klausimas psichologijoje. Pats autorius šiuo klausimu, atrodo, dar nėra tvirtai apsisprendęs. Jis naudoja anglišką žodį 'stresas' ir lietuvišką 'slėgis'; anglišką terminą 'identitetas' ir lietuvišką 'tapatybė'. Man rodo, vartotini lietuviški terminai, nes jie tiksliai atitinka sąvokinį turinį. Taip pat ne visur vartotinas ir žodis 'modelis'. Pvz., auklėtojas turėtų būti jaunimui pavyzdžiu, o ne modeliu. Žodis 'modelis' per daug mechaniški struktūrinis, ne žmogiškai asmeninis. Bet ir šio žodžio atžvilgiu autorius svyruoja.

Čia suminėti trūkumai veikalo vertės nemažina. Jis platus dalykų apimtimi, įvairus tematika, subtilus minties raida. Kiekvienas skyrius prasideda protą ir širdį pagauančiu motu, kuris tarsi išreiškia viso skyriaus esmę. Mokytojai, tėvai, studentai, dvasininkai, auklėtojai ir šiaip šviesūs skaitytojai šiam veikale ras reikalingos informacijos ir paskatos ugdymui ir ugdymuisi. Džiugu, kad „Asmenybės vystymasis“ buvo išleistas Lietuvoje. Jis dabar ten taip reikalingas. Gaila tik, kad geros mintys sudėtos ant blogo popieriaus.

Vaičiulaičiai šeima 1991 metais, švenčiant rašyt. A. Vaičiulaičio 85-tąjį gimtadienį. Sėdi žmona Joana ir jubilaitas; stovi dukterys (iš kairės): Joana, Danutė ir Aldona.

Pirmąją premijuotą novelę atrinkti sudarytas komitetas: mėcenatė J. Vaičiulaitienė, „Metų“ redakcijos kolegijos narys J. Aputis, kritikė J. Sprindytė, VPU Lietuvių literatūros katedros dėstytoja V. Martinkus ir A. Zalatorius. Pirmoji premija bus įteikta šių metų birželio 23 d. Į šias iškilmes ruošiasi iš Vašingtono vykti premijos mėcenatė J. Vaičiulaitienė su dukra Joana. Ta proga ji buvo paprašyta pasisakyti, kodėl ji įsteigė šią rašytojo Antano Vaičiulaičio vardo premiją. Ji taip papasakojo:

„Antanas didesnę dalį savo gyvenimo praleido sveičios šalyse, ilgiausiai Jungtinėse Valstijose – 1940-1952 m., bet visa savo esybe jis niekad iš savo žemės neišvažiavo. Tikrai neatsimenu mudviejų gyvenimo dienų, kurioje Antanas nebūtų sugrįžęs 'namo'. Jis sapnavo Lietuvą, jis mastė, skaitė, rašė, kūrė apie Lietuvą, kovoją raštu, gindamas jos reikalus, vaikščiojo su delegacijomis. Čia Vašingtone – jau 80-metis – nepraleido nė vienos lietuvių ar baltiečių demonstracijos. Net ir pirmas atslenkančios ligos 'skambutis' suskambo 1990 m. pavasarį, per didžiąją lietuvių demonstraciją Vašingtone prie Kapitolijs. Po tos dienos Antanas susirgo.

Per visus 52 metus jis susirašinėjo su užsienio lietuvių rašytojais ir taip pat palaikė ryšius su Lietuvoje esančiais kolegomis,

klausimą šiandien man yra sunku atsakyti“, pažymėjo Vaičiulaitienė. „Paskutinį kartą mudu su Antanu buvom Lietuvoje 1988 m. ir išgyvenom tą neužmirštamą birželio 24-ą – Lietuvos atgimimo dieną – Vilniaus katedros aikštėje, kai lyjant Joninių lietuvi, suplevėsavo pirmosios Lietuvos vėliavos. Jo trijų viešnagių Tėvynėje metu Lietuvos rašytojai priėmė jį labai šilta, bet jaunoji karta turbūt apie jo kūrybą nedaug buvo girdėjusi. Gal ir klystu. Bet kaip yra dabar po tų septynerių metų ir penkerių nepriklausomybės metų, sunku spręsti. Manau, kad vidurinėse mokyklose per literatūros pamokas kalbama apie Vaičiulaičio kūrybą, taip pat naudojama „Visuotinės literatūros istorija“ (parengta J. Ambrazevičiaus, J. Griniaus ir A. Vaičiulaičio) ir išleista nauju leidiniu su nauja Vaičiulaičio parašyta įžanga. Universitetų lituanistikos fakultetuose vedami seminarai ir nagrinėjama jo kūryba. Viename laiške 1993 m. prof. V. Kubilius rašė: „Šį semestrą vedžiau doktorantams seminarą apie Vaičiulaitį ir 'Naują Romuvą'. Buvo parašyta kelias įdomių darbų. Vykę diskusijos – kai kuriems jauniems 'Valentinos' skaidrumą nelengva priimti po Škėmos ir Gavelio kūrinių... Bet girdėjau ir prof. A. Zalatorius, kad jo vedamas seminaras apie Vaičiulaičio kūrybą Vilniaus Pedagoginio universiteto lituanistikos

Rašyt. A. Vaičiulaičio antkapis Cedar Hill kapinėse, Suitland, MD.

sporto šventė

American Travel Service
kviečia keliauti su sportininkais
į V Pasaulio Lietuvių Sporto
Žaidynes Lietuvoje.

Čikaga/Vilnius 23, 26, 27 arba 28 liepos
Vilnius/Čikaga 07, 11, 12 arba 18 rugpjūčio

Vietų skaičius ribotas. Prasome registruotis skambinant į mūsų raštinę.

American Travel Service
9439 S. Kedzie
Evergreen Park, Illinois

PH. 708-422-3000
800 422-3190
FAX 708-422-3163

Amb. Stasys Lozoraitis, jaunesnysis.

IN MEMORIA AMB. STASIUI LOZORAICIIUI, JR.

DR. VYTAUTAS ŽALYS

Birželio 13 d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone minime dvi gedulingas datas – Gedulo ir Vilties diena, ir a.a. ambasadoriaus Stasio Lozoraičio jaunesniojo mirties metines. Abu šiuos liūdus įvykius – prieš 55 m. įvykusią Lietuvos okupaciją, atnešusių mūsų tautai nesukaučiuojamas kančias, ir ambasadoriaus Stasio Lozoraičio paminėjimą, riša negalėstinga istorinė raudona gija. Lozoraičių šeima, kaip ir tūkstančiai kitų Lietuvos šeimų, tą dieną, kai buvo okupuota Lietuva, neteko ne tik valstybės, nustoję jie ir ateities savo valstybę, kurios kūrėjai buvo įdėta tiek jėgų ir energijos. Kaip ir daugelio Lietuvos šeimų, taip ir Lozoraičių, laukė priverstinė emigracija, o likusių krašte – Sibiro lageriai, iš kurių nedaugelis grįžo.

Lietuva, iki karo buvusi sutvarkyta ir pažangos keliu žengianti valstybė, per kelis karo ir pokario metus buvo paversta griuvusių šalimi: sunaikinta Lietuvos politinė struktūra ir santvarka, suguldytas žemės ūkis, ekonomika, kultūra, švietimo sistema. Metodiškai naikinami ištisi gyventojų sluoksniai: ūkininkai, inteligentija, karininkija. Diplomatai, dar neseniai su sovietiniais diplomatais kalbėję priėmimuose, vien už tai, kad buvo Lietuvos diplomatai, atsidūrė kalėjimuose ir konclageriuose. Buvo daroma viskas, kad valstybė ir tautos turėta valstybinė sąmonė būtų pamiršta, ištrinta iš žmonių atminties. Neatsitiktinai juk sovietinės Lietuvos (LTSR) simboliai beveik nieko nesiskyrė nuo kitų taip vadinamų „brolišių“ respublikų Azijoje, Užkaukazėje ar kitų respublikomis pavadintų Imperijos slavų dalių simbolių. Viena Imperija – vieninga sistema. Ir šioje vieningoje sistemoje vietos Lietuvai, už kurią 1918-1920 m. kovėsi savanoriai, nebuvo.

Kiekvienas šią tragediją pirmiausia suprato, išgyvenome per savo šeimas, per jų netektis. Bet buvo ir ypatingų šeimų, kurių neteko visa Lietuva. Viena tokių buvo Lozoraičių šeima, ir prieš karą Lietuvoje užėmusi ypatingą vietą. Lozoraičiai buvo nusipelnę Lietuvai ir gerbtini ten žmonės: Motiejus Lozoraitis buvo varpininkas, pirmasis lietuvis advokatas, jis kartu su savo broliu Juozu uoliai dalyvavo tautinio Atgimimo darbe. Motiejus sūnus Stasys – kurį toliau vadin-

sime Lozoraičiu vyresniu – tapo vienu žymiausių ir buvo vienas gambiausių nepriklausomos Lietuvos diplomatų, jos Užsienio reikalų ministru, su kurio vardu susiėmė naujų kelių Lietuvos užsienio politikoje, pirmiausia santykių su Lenkija, paieškos.

Deja, gražiai ir daug žadančiai prasidėjusi Lozoraičio-vyresniojo diplomatinė karjera buvo pertraukta netikėtai ir labai grėsmingų įvykių. Stasys Lozoraitis vyresnysis, nuo 1939 m. buvęs pasiuntiniu Romoje, likus kelioms dienoms iki Lietuvos okupacijos, tuometinio Lietuvos Užsienio reikalų ministro Juozo Urbšio buvo paskirtas Lietuvos diplomatinės šefu, „tuo atveju, jei kraštą ištiktų katastrofa“. Tai reiškė, kad S. Lozoraitis vyresnysis turėjo vadovauti užsienyje likusiai Lietuvos Diplomatinei tarnybai ir kelti Lietuvos bylą tarptautinėje bendrijoje.

Aš asmeniškai gerai pažinojau buvusį Lietuvos Užsienio reikalų ministrą Juozą Urbšį, pas kurį nuolat lankiausi jo kukliame butelyje Kaune nuo 1986 m. iki pat jo mirties. Tada, 1986 m., paskutiniomis sovietinio režimo gyvavimo metais, buvau Lietuvos Istorijos instituto doktorantu ir instituto vadovybės (vienas iš dviejų tuometinių instituto vadovų yra šiandieninis Lietuvos ambasadorius JAV dr. A. Eidintas) pavestas, slaptai vežiau iš Vilniaus į Kauną Juozui Urbšui kluktų honorarą, berods 500 rublių mokėta jam LII už prisiminimų rankraštį, kurį institutas įsigijo nelegaliai.

Rašydamas disertaciją apie pirmosios LR užsienio politiką, jos Diplomatine tarnyba, dažnai prašydavau Juozą Urbšį papasakoti man ne tik apie vienus ar kitus įvykius, bet ir apie žmones, su kuriais jam teko dirbti. Kai paklausiau: „O kodėl būtent S. Lozoraitis?“ skyry šioms nepaprastai atsakingoms Lietuvos Diplomatines tarnybos emigracijoje vadovo pareigoms, Juozas Urbšys nurodė tris svarbiausias priežastis:

1. Stasys Lozoraitis vyresnysis buvo palyginti jaunas ir tuo pat metu labai patyręs ir profesionalus diplomatas. Užtenka prisiminti, kad Užsienio reikalų ministru jis tapo, būdamas tik 36 m. amžiaus. Beje, tai buvo ministras, labai skyrysis nuo iki tol buvusių Lietuvos Užsienio Juozu uoliai dalyvavo tautinio Atgimimo darbe. Motiejus sūnus Stasys – kurį toliau vadin-

josios, moderniosios europietinės Lietuvos atstovas. Savo netradiciskumą jis patvirtino netrukus po jo paskyrimo Užsienio reikalų ministru, vykdamas į Baltijos valstybių konferenciją Taline Lietuvos Karinių oro pajėgų naikintuvu. S. Lozoraičio, stovinčio šalia naikintuvo, nuotrauka pateko į visus svarbiausius Lietuvos, Latvijos ir Estijos laikraščius. Manau, kad tas modernumas, laisvumas yra visos Lozoraičių šeimos bruožas, labai ryškiai pasireiškęs ir šviesios atminties Stasio Lozoraičio jaunesniojo bruožas.

2. Jo kandidatūrą rėmė Respublikos prezidentas Antanas Smetona;

3. Lozoraičio vyresniojo kandidatūra tuo metu buvo priimtina ne tik prezidentui, bet ir jo oponentams bei kritikams. Manyt, jog ir ateityje Lozoraičio vyresniojo asmuo bus priimtinas įvairioms, už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą kovojančioms, Lietuvos politinėms jėgoms.

Prie Juozo Urbšio pateikto Lozoraičio – vyresniojo įvertinimo maža ką būtų galima pridėti. Tai iš tiesų buvo viena šviesiausių Lietuvos Diplomatines tarnybos asmenybių, žiūrėjusių ir mačiusių toli į priekį. Šiandien drįstu teigti, jog visas geriausias savybes, kuriomis buvo apdovnotas Lozoraitis vyresnysis, paveldėjo jo sūnūs, Stasys ir Kazys, tapę atstatyti nepriklausomos Lietuvos ambasadoriais. Tai buvo daugiau nei simboliška, kad abu broliai Lozoraičiai stovėjo Lietuvos Diplomatines tarnybos atkūrimo ištakose.

Turiu prisipažinti, kad mano samoneje, tėvas Lozoraitis ilgą laiką buvo užgožęs savo sūnų Stasį. Kai pirmą kartą lankiausi JAV, kur dalyvavau VI Lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume 1988 m. pabaigoje, ir, kai atvykęs iš Čikagos į Vašingtoną, netikėtai sužinojau, jog savo draugų iš „Amerikos balso“ redakcijos dėka, turėsiu progos Lietuvos ambasadoje susitikti su S. Lozoraičiu jaunesniu, pirmą mirtis, atėjusi į galvą, buvo, jog susitiksiu su „to žymiojo Lozoraičio“ sūnumi.

Susitikimo metu supratau, kad mane pradeda daugiau dominti priešais sėdintis, labai idomiai ir laisvai kalbant, žmogus, nei tas, dėl kurio aš labai troškiau to susitikimo ir apie kurį, t.y. Lozoraitį vyresnįjį, tikėjau daug sužinoti pokalbio metu. Valandą trukusio pokalbio metu prieš mane atsivėrė nepaprastai guvaus proto, giliai mąstantis, Lietuvos ir Čikagoje man nematytų aristokratiškų manierų, žmogus. Pokalbis palaipsniui nuo jo tėvo pakrypo į Lietuvą ir jos reikalus...

Pamenu, išėjęs iš ambasados, pagalvojau, jog ečiau į susitikimą, norėdamas sužinoti apie diplomata Stasį Lozoraitį, o išėjau – pažinęs ir atradęs sau kitą, nežinomą diplomata Stasį Lozoraitį, iki tol dar neįgyvendinęs mano rašomoje Lietuvos Diplomatijos istorijoje. Nuo to susitikimo palaikiau su, tuomet dar gana komplikuoatą statusą Vašingtono diplomatinėje korpuse turinčią, Lietuvos atstovu Stasiu Lozoraičiu jaunesniu daugiau ar mažiau reguliarius ryšius. Mus šioje abipusis domėjimasis istorija, ypač diplomatijos istorija, Lietuvos reikalai. Specifinėmis vėliau įvykių kelių mūsų pokalbių Vilniuje ir Vašingtone temomis buvo Lietuvos ir Lenkijos santykiai, abiejų tautų patirtos istorinės pamokos ir lietuvių – lenkų santykių perspektyvos. Abiems labai rūpėjo ir Karaliaučiaus problema.

Pažymėtina, kad Stasys Lozoraitis jaunesnysis, kaip ir jo tėvas, turėjo gan netradicinį požiūrį į Lietuvos ir Lenkijos santykius bei jų perspektyvas.

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

RUOŠIATĖS KELIAUTI – KĄ REIKIA PASIIMTI?

Ateję atostogų laikas ir daug kas rengiasi keliauti – atostogauti, mėnuoja kelionę į užjūrį ar į kelių mylių esančią vasarvietę. Nesvarbu, kur važiuosite, turite susipakuoti ir pasiimti reikalingus kelionei daiktus. Susipakuoti kelionei gali būti lengvas arba gali būti ir labai sunkus darbas. Geriausia taisyklė yra: neapsikraukite daiktais, bet pasiimkite tik reikalingiausius. Patyrę keliautojai duoda kelis patarimus, kaip lengvai susipakuoti, kad kelionė būtų laiminga ir saugi. Atsiminkite pagrindinę taisyklę: nepersikraukite nereikalingais daiktais. Daug žmonių naudoja tik pusę daiktų, kuriuos jie pasiima į kelionę.

Padarykite reikalingų kelionei daiktų sąrašą ir jį turėkite prie lagamino, kai pakuojatės. Jeigu skrendate lėktuvu ar važiuojate traukiniu, sužinokite prieš pakuojant, ar yra nustatyti lagamino dydžiai ir ar yra nustatytas galimo su savimi pasiimti daiktų svoris. Kitaip, ypač skrendant lėktuvu, jums gali reikėti už per didelį lagaminą ir per didelį svorį papildomai mokėti.

Jei keliaujate lėktuvu, pasiimkite reikalingus ir brangius daiktus su savimi. Nors lėgaminai nedažnai pametami, bet, ką pasiimate su savimi, būsite tikras, kad nepražūs.

Pasiimkite viskam tinkančius rūbus. Vieną ar du švarkus, megztuką ar apsiaustą, kuri galima dėvėti su bet kokiais rūbais.

Visus kitus drabužius imkite neutralių spalvų. Vienas, du ar trys kostiumėliai, smelio ar mėlynos spalvos, skoningai su derinti, gali duoti jums savaitę ar dar ilgiau kasdien skirtingą aprangą.

Kai jūsų lagamino dydis ir svoris yra labai suvaržytas, pasiimkite tamsios spalvos drabužius. Jeigu negalite pasiimti daug drabužių, vienas ar du tamsūs drabužiai yra būtinybė. Ant tamsių drabužių įvairios dėmės nelabai matyti, ypač tai svarbu, jeigu neturite laiko drabužių išsiplauti.

Prie keliaujant, sužinokite to krašto apsigėrimo papročius. Šiltuose kraštuose yra dėvimi vienokie drabužiai, šiaurės kraštuose – kitokie.

Sužinokite to krašto, į kurį

fronte buvo kovojama už nepriklausomybės atstatymą? Manau, kad tuo metu tokio antro žmogaus nei Lietuva, nei emigracija neturėjo.

Aš nekalbėsiu apie S. Lozoraičio veiklą Vašingtone Atgimimo laikotarpiu ir jau po nepriklausomybės atstatymo. Amerikoje yra daug žmonių, geriau už mane ją žinančių. Tikėjosi, jie šiandien pasidalins su mumis savo prisiminimais. Svarbu net ne vienas ar kitas jo gyvenimo faktas, svarbiau, man atrodo, kad šiandien mes minime žmogaus, politiko, diplomato, kandidato į Respublikos prezidento atminimą. Žmogaus, kuris savo veikla, asmeniu, šeimos istorija bei tradicija suvienijo dvi nepriklausomas Lietuvos, tapo vilties ir tikėjimo simboliu. Toks jis ir išliks mūsų atmintyje. Tokį mes minime šiandien.

keliaujate, tuolaikine oro temperatūra. Tas jums pasakys, kokius drabužius turite ten vežtis.

Mažus dalykus galite nusipirkti keliaujant. Yra lengva nusipirkti įvairius tualetu reikmenis, marškinėlius, žurnalus paskaityti ir pan.

Jeigu vežatės įvairius reikalingus dalykus su savimi, gerai pasiimti visko po du: pvz., du buteliukus vaistų, dvi užrašų knyguotes ir t.t.

Nuolat reikalingus ir svarbius dalykus nepakuokite į lagaminą. Turėkite su savimi svarbius telefono numerius, dokumentus ir dažnai imamus vaistus.

Niekada nepakuokite ir nepalikite lagamine brangenybių. Nešiokitės jas su savimi.

Dokumentus, pinigus, „travelers“ čekius, pasą turėkite visada su savimi.

Uždėkite spalvotus užrašus ant lagaminų taip, kad pavardė, vardas ir telefonas aiškiai būtų matomas. Stenkitės viešai nerodyti savo namų adresu, tai gali padėti vagims ir apgavikams sužinoti adresą ir jūsų namus apiplėšti, kai jūs keliaujate.

Niekada nesivežkite į kelionę brangių papuošalų. Dažnai brangenybių vagys pasinaudodami „žioteliais“ turistais ir juos apvagia.

Jeigu keliaujate į užsienį, sužinokite to krašto maitinimo įstatymus. Pasiimkite visada su savimi pasą ir kitus dokumentus, reikalingus įvažiuoti ir išvažiuoti iš to krašto.

Sužinokite, ar viešbučiai, kuriuose jūs būsite, turi skalbimo ir valymo patarnavimus. Jei turi, jums reikės mažiau daiktų vežtis.

Išsiųskite paštą dovanas ir nuotraukas namo. Tas būna dažnai pigiau, nes jums reikės užmokėti už viršsvorį, skrendant lėktuvu ar važiuojant traukiniu.

Pasiimkite vieną ar du jūsų mėgstamiausius daiktus: knygą, muzikos įrašą ir pan. Vežkitės dvi kopijas savo kelionės plano: vieną su savimi, o kitą įdėkite į lagaminą.

Taip pat visada palikite vieną kelionės planą su lankysimomis vietomis ir telefonais, kuriais jūs gali pasiekti giminės, draugai ar pažįstami.

Visada paprašykite, kad kaimynai paimtų jūsų paštą ir laik-

raščius, nepalikite jų susirinkti krūvom namo priekyje, nes tai geriausias pakvietimas vagims. Paimkite su savimi tik tas kredito korteles, kurias manote naudoti.

Apsirenkite patogiai ir neiššaukiančiai.

Neimkite daugiau bagažo, negu galite panešti.

Jeigu keliaujate mašina:

Patikrinkite ir pataisykite mašiną, prieš leidžiantis į kelionę. Būkite tikri, kad jūsų mašinos padangos yra gerame stovyje.

Gaukite gerą kelionės planą į tą vietą, kur vykstate, ypač žinokite išvažiavimus ir įvažiavimus į greitkelius.

Jeigu paklystate, važiuokite į pirmą viešą ir žmonių pilną vietą, pastikrinti važiavimo kryptį ir žemėlapi.

Visada laikykite mašinos duris ir langus užrakintus.

Jeigu kas atsimuša į jūsų mašiną ar bando iš priekio apakinti jus šviesomis, nesustokite, važiuokite prie artimiausio telefono, skambinkite 911 ir praneškite atsitikimą.

Sustojus prie eismą reguliuojančių šviesų, palikite užtenkamai vietos tarp savo mašinos ir priekyje stovinčios, kad galėtumėte, reikalui esant, lengvai išsukti.

Jeigu jums nuleidžia padangą nuošalioje vietoje, važiuokite pamažu iki vietos, kur yra žmonių, kur yra judėjimas, nors ir sugadinsite mašinos ratą. Niekada nekeiskite mašinos padangos toli nuo žmonių esančioje vietoje.

Dieną ar naktį niekada nesustokite ir nemiegokite poilsio aikštelėje.

Niekada nepalikite savo bagažo be apsaugos. Užrakinkite savo lagaminus ir dar perjuoskite juos specialiu diržu.

Aerodrome sėskite į autobusą ar taksį tik nustatytose vietose. Jei vežatės brangenybes su savimi, laikykite jas savo viešbučio seife.

Keliaujant nežiopsokite, būkite apdairūs ir pastabūs! Jūsų kelionės planą su maloni ir sėkminga jei prisi laikysite paprastų apsaugos taisyklių!

Naudotasi medžiaga, surinkta iš įvairių kelionės žurnalų.

Birutė Jasaitienė

INTERNATIONAL "THE BEST TO THE BALTICS"

9525 S. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, IL 60457
PHONE: 708-430-7272 FAX: 708-430-5783

KVIEČIA SUSIPAŽINTI SU LIETUVOS KAIMYNAIS – PABALTIJO RESPUBLIKOMIS

APLANKYSITE ĮDOMIAUSIAS ESTIJOS IR LATVIJOS VIETAS BŪSIT LYDIMI PROFESIONALIŲ BEI PATYRUSIŲ G.T. FIRMOS GIDŲ IŠ LIETUVOS APLANKIUS ĮZYMASIAS LIETUVOS VIETAS. GALITE SAVO VIEŠNAGĘ PRASITĖSTI – PABUVOTI SU GIMINĖM IR DRAUGAIS ŠIO TŪRO VARIANTAS TURI LABAI RIBOTĄ SKAIČIŲ VIETŲ LIEPOS 7 IR RUGPJŪČIO 11 IŠVYKIMO DIENOMIS

ANTRASIS VARIANTAS ŠUPAŽINDINA JUS SU ĮDOMESNĖM VIETOM LIETUVOJE TOLIAU APLANKOTE LATVIJĄ, NE TIK RYGĄ, BET SIGULDĄ, GAUJOS MIŠKĄ, JURMALOS KURORTĄ, RASTRELLI RŪMUS BAUSKĖJĖ IR DAR DAUG KĄ ESTIJOJE PLAUKIAT Į SAAREMŲ SALAS, APLANKOTE GALNĖ, NARVOS TVIRTOVĖ, BEI INTYMAI SUSIPAŽIŠTATE SU TALINO MIESTU ST. PETERBURGE APŽIŪRITE MIESTĄ, APLANKOTE ŠV. ISSACO KATEDRĄ, HERMITAŽO MUZIEJŲ IR DAR DAUG NETIKĖTUMŲ ŠIAME TŪRE VIETŲ BETURIME TIKAI LIEPOS 20 DIENŲ IŠVYKAI.

NEPRALEISKITE ŠIOS PUKIOS PROGOS BŪTI PALEPINAMAS TURISTAIS DĖL KAINŲ IR KITŲ INFORMACIJŲ BEI MŪSŲ BROŠIŪROS SKAMBINKITE Į ČIKAGOS RAŠTINĖ VIRŠ DUOTU NUMERIU.

PRIMENAME, KAD JŪSŲ PASLAUGOMS YRA MŪSŲ RAŠTINĖS LIETUVOJE:

VILNIUJE
GĖDIMINO PR. 37
TEL. 223-147
FAX: 223-149

KAUNE
DAUKANTO 21
TEL. 206-740
FAX: 206-740

PANEVŽYJE
LAISVĖS AIKĖTĖ 26
TEL. 306-75
FAX: 306-99

**JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius**
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090,
tel. 703) 471-1711

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

VOKIETIJOS MARKĖS – PROJEKTAMS LIETUVOJE

Vokietijos Ekonomikos konsultacijų koordinacinis centras Lietuvoje turi tris pagrindinius uždavinius: pertvarkyti ekonomiką, skatinti dvišalius Lietuvos ir Vokietijos santykius, padėti Lietuvai įsijungti į Europos Sąjungą. Lietuvos ekonomikos konsultacijoms šiemet skirta 10 mln. Vokietijos markių. Šiemet bus pradėta konsultuoti 10 Lietuvos medžių perdirbimo pramonės įmonių, kad šios lengviau galėtų konkuruoti rinkoje.

Hamburgo firma „GFA-IMC“ konsultuoja 5 vaizų ir daržovių perdirbimo įmones. Bus konsultuojama ir Lietuvos vyriausybės išjungiant į Europos Sąjungą, leidžiant prekybą ir ekonomiką reguliuojančius įstatymus. Pagalbos iš Vokietijos vyriausybės sulauks Lietuvos transportas, aplinkos apsauga.

SKANDINAVAI INVESTUOS LIETUVOJE

Lietuvos privačios firmos jau šiemet gali tikėtis apie 15 mln. dolerių, o vėliau iki 30 mln. dolerių investicijų, kurias ketina suteikti kiti įkurtas privatus „Baltijos investicijų fondas“. Vienas šio fondo iniciatorių ir steigėjų yra vienos turtingiausių Norvegijos šeimų atstovas Kårtas Mosvoldas. Fondas investuos į vidutinio dydžio privačias įmones. Maksimali investicijų suma į vieną projektą – iki 3 mln. dolerių, o mažiausia – apie 1 mln.

Šiemet tikimasi skirti lėšų maždaug 5 projektams. Daugiausia lėšų numatoma skirti kuriant bendras Lietuvos ir Skandinavijos šalių įmones. Norvegijos verslininkai, apsilankę Lietuvos įmonėse, mano, jog pirmenybę Lietuvoje reiktų teikti tekstilės ir keramikos pramonei. Jie domisi ir Lietuvos viešbučiais.

LENKŲ MILIJONIERIUS ŽVALGOSI PO LIETUVĄ

Vilniuje lankėsi Lenkijos verslo tarybos viceprezidentas, vienas turtingiausių Lenkijos verslininkų Zbigniew Niemčicki. Jo kapitalas vertinamas apie 250 mln. JAV dolerių. Verslininko bendrovei „Curtis International“ priklauso stambi bendrovė, elektronikos, prekybos, statybos įmonės, farmacijos fabrikas, „Floridos“ tipo viešbutis Baltijos pajūryje, aviacijos paslaugas teikianti įmonė ir t.t. Pasak Z. Niemčicki, Lietuva eina tokiu pat, kaip Lenkija ekonomikos reformų keliu ir taip pat neišvengiamai daro nemažai klaidų. Milijonieriaus manymu, abiejų šalių verslininkai gali sukurti naują tarpvalstybinių santykių lygį. Pažadėjęs Lietuvai padėti išvengti didelių klaidų ekonomikoje, jis neslėpė turįs čia ir savų interesų. Verslininką ypač domina Panevėžio firma „Ekranas“, gaminanti kineskopus televizoriams. Ši įmonė galėtų tapti bendradarbiavimo partnere. Kita lenkų verslininko interesų sfera – aviapasaugų sritis. Z. Niemčicki aerodromas galėtų nuomotuoti Lietuvos verslininkams nedidelius lėktuvus ir juos aptarnauti.

„AMERICAN EXPRESS“ VILNIUJE

„Litimpeks bankas“ ir bendrovė „American Express“

pasirašė sutartį, jog šis bankas Lietuvoje platins AMEX kredito korteleles. Tai bus pirmasis bankas visose Baltijos šalyse, platinantis AMEX kredito korteleles. Šios kortelės nėra labai populiarios ir užima trečią vietą pasaulyje. Daugiausia išleidžiama „Visa“ kredito kortelė, kurias Lietuvoje platina „Vilniaus bankas“. Šiuo metu Vilniuje yra daugiau kaip 60 prekybos ir paslaugų bendrovių, kuriose galima atsiskaityti AMEX kredito kortelėmis.

GENČIŲ VERSLOVE IRENGS UŽSIENIEČIAI

Genčių naftos verslove netoli Kretingos rengs JAV ir Prancūzijos bendrovė „Schlumberger Eastern Europe-Werner Rohrer“. Ši firma pernai laimėjo konkursą, kuriame dalyvavo 7 bendrovės iš Vakarų Europos. JAV ir Prancūzijos firma pasiūlė pigiausią ir greičiausiai įgyvendinamą (per 8-10 mėnesių) projektą. Dabar du Genčių naftos telkiniai eksploatuojami bandomosios gavybos metodais. Per mėnesį iš jų išsiurbama po 6,000 tonų naftos. Grežinius eksploatuoja bendra Lietuvos ir Švedijos įmonė „Genčių nafta“.

Kitoje naftos verslojeve maždaug 1,000 kvadratinį kilometrų teritorijoje į pietus nuo Klaipėdos, kartu su Gargždų valstybine naftos geologijos įmone dirbs Danijos valstybinės naftos ir dujų bendrovės DONG specialistai. Tiriant naftos gavybos plotą, Danija investuos apie 3 mln. litų. Jei po šio darbo projektas partneriams atrodys ir toliau finansiškai patrauklus, jie investuos į naftos gavybą apie 80 mln. dol. Dabar šioje verslojeve per dieną išgaunama apie 70 tonų naftos. DONG skaičiavimais, su šiuolaikine technologija gavybą galima padidinti iki 1,400 tonų per dieną.

DŽŪKIJOS LOBIAI

Geologai nustatė, kad Džūkijos žemės gelmėse yra apie 530 mln. tonų geležies rūdos. Ji

labai aukštos kokybės ir iš jos galima gauti 60-70 proc. metalo. Geležies rūdos telkinių vertė – apie 10 milijardų dolerių. Džūkijoje aptikta ir kita vertinga uoliena – serpentinitas. Ji prisodrinta magnetito grūdėlių. Serpentinitą smulkiai sutrupinus, gaunami milteliai, kurie gali pakeisti brangius – grafitą, molibdeną, kitas miedžiagas, naudojamas, pvz., firmos „Shell“ tepalams gaminti. Serpentinitas labai reikalingas lydant geležies rūdą krosnyse. Jo atsargos Džūkijoje tokios, kad patenkintų ne tik Lietuvos poreikius, bet ir kelias užsienio metalo perdirbimo įmones.

Tačiau ekspertai mano, kad geležies rūdą Džūkijoje bus pradėta kasti ne anksčiau kaip po 10 metų. Viskas priklausys nuo technikos, technologijos, finansavimo, vyriausybės pozicijos, nes būtinas visapusiškas išteklių įvertinimas.

Varėnos rajono vicemeras Antanas Kontautas nauda neabejoja ir mano, kad naudojant modernią technologiją, nebus žalos gamtai ir žmonėms. Jo nuomone, būtų naudinga, neilgai laukus, sukviesti įvairių sričių specialistus ir pradėti gvildinti Džūkijos iškasenų problemą.

VOKIETIJOS BANKAS PROGNOZUOJA GERĄ ATEITĮ

„Deutsche Bank“ ekspertai prognozuoja, kad šiemet Lietuvoje ekonomika išaugs 3 proc., o kitais metais – 4 proc. Pasitvirtinus šioms prognozėms, Lietuva ekonomikos augimo tempais aplenkė Bulgariją, Kroatiją, Vengriją, Rumuniją, Rusiją ir Slovakiją, tačiau atsiliktų nuo Estijos ir Latvijos bei Čekijos, Lenkijos ir Slovėnijos. Tyrimų rezultatai paskelbti „The Wall Street Journal“ leidinio Europai „Central European Economic Review“ gegužės mėnesio numeryje. Pramonės gamybos didėjimo šiemet „Deutsche Bank“ nežada nei vienai Baltijos valstybei. Pramonės gamyba Lietuvoje turėtų sumažėti dar 5 procentais.

NERIMI PLAUKIOS RESTORANAS

Jau šiomis dienomis Vilniuje trapą nuleis pirmasis plaukiojantis privatus 50 vietų restoranas „Aukšinis inkaras“. Jo savininkas Markas Pazarinas pernai nusipirko nenaudojamą

Saulė Grybauskaitė su tėvu Vyteniu „Žiburėlio“ ruostame „tėvo-vaiko“ renginyje gruodžio pradžioje. Nuotr. Irenos Senkevičienės

garlaivį ir jį pertvarkė. Klientus savininkas tikisi privilioti delikatesais iš krevečių, omarų, krabų, kitų jūros gėrybių. Restoranas „Aukšinis inkaras“ prielaukoje veiks ištisą parą, o plaukios tik vakarais. Bilieto kaina, į kurią įeis vaisės ir kelionė Nerimi, bus apie 100 litų. „Kainos denyje bus mažesnės nei salose, nes klientai ten nenorės ilgai šalti“, sako laivo savininkas.

ATOSTOGOS ATEINA Į LIETUVĄ

Daugelio lietuvių pailsėti prie Baltijos jūros – tik „žydra svajonė“ – tokiam malonumui nėra pinigų. Viena para Palangos poilsio namų vienviečiame ar dviviečiame kambaryje vienam poilsiautojui, iskaitant maitinimą, kainuoja 50-550 litų. Tačiau kurortai nebus vasarą tušti. Jau beveik visos vietos užsakytos liepos-rugpjūčio mėnesiams poilsio namuose „Baltija“, kuriems priklauso poilsiavietės „Žilvinas“, „Vyturys“, „Auska“, „Baltijos“ poilsio namuose daugiausia sulaukiama svečių iš Lenkijos, Vokietijos, kiek mažiau iš Prancūzijos, Rusijos, Italijos. Firma „Palangos linas“, kuriai priklauso poilsio namai „Linai“, „Rugelis“ šią vasarą laukia daug poilsiautojų iš Lenkijos ir Rusijos. Viename „Rugelio“

korpusė ketinama įrengti butus, kur para poilsiautojui kainuos 400-800 litų. Pigiausiai bus galima pailsėti „Palangos kemping“e“. Kempingas turi 115 medinių namelių, kuriuose yra po du kambarius. Viena vieta nameliuose su bendra prausykla ir tualetu kainuos 6 litus para, o nameliuose su atskirais minėtais patogumais – 10 litų. Patalynės komplektas parai – 4 litai.

Iki vasaros pabaigos užsakyti visi kambariai didžiausiam Klaipėdos viešbutyje „Klaipėda“. Jame yra 260 kambarių, kuriuose – 388 vietos. Pasak viešbučio direktoriaus Kazio Sakalausko, turistus ir verslo žmones pavyksta pritraukti teikiant daug ir įvairių paslaugų: kompiuterių ir palydovinių ryšių, maitinimą, kainuoja 50-550 litų. Tačiau kurortai nebus vasarą tušti. Jau beveik visos vietos užsakytos liepos-rugpjūčio mėnesiams poilsio namuose „Baltija“, kuriems priklauso poilsiavietės „Žilvinas“, „Vyturys“, „Auska“, „Baltijos“ poilsio namuose daugiausia sulaukiama svečių iš Lenkijos, Vokietijos, kiek mažiau iš Prancūzijos, Rusijos, Italijos. Firma „Palangos linas“, kuriai priklauso poilsio namai „Linai“, „Rugelis“ šią vasarą laukia daug poilsiautojų iš Lenkijos ir Rusijos. Viename „Rugelio“

Rima Jakutytė

A.†A. DAIVA ŠILINGAITĖ

Brangiausioji mūsų Sesutė, sulaukusi 81 metų, mirė 1995 m. birželio 14 d. 4 val. ryto po ilgos, žiaurios ligos. Gimė Lietuvoje, Vilniuje. Amerikoje išgyveno 45 metus. Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje, priklausė Vytauto Didžiojo šaulių rinkinei ir Lietuvių Fondui.

Nuliūdę liekame:
JAV-bėse – seserys Galinda Šilingaitė, Laima Vansauskienė, jos vyras Mykolas, ir jų vaikai: sūnus Ramūnas, dukros – Rymantė Šimaitienė, Svaja Worthington, jos vyras Robertas; dešimt anūkų, septyni proanūkai; pusseserė Jūratė Pečiūrienė su šeima.

Kanadoje – sesuo Danguolė Radzevičienė, jos dukra Rūta, vyras Eugenijus ir du sūnūs.

Australijoje – seserys: Saulėnė Pusdešrienė, Rusnė Kubilienė, jos vyras Augustinas ir jų šeima: dukra Rasa ir žentas Mindaugas Mauragiai, sūnūs – Gintaras, Linas, Aidas, Saulius, Sietynas, jų žmonos – Ann, Ramona, Jūratė; dešimt anūkų; sesuo Vingra Rupinskienė, jos vyras Jonas ir jų šeima; dukros Loreta ir Roger Smiles, Regina, Irena Sobockienė, Rita ir Roger McFarlane; sūnus Paulius; septyni anūkai.

Velionė pašarvota šeštadienį, birželio 17 d. ir sekmadienį, birželio 18 d. nuo 2 val. p.p. iki 8 val. vakaro Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės pirmadienį, birželio 19 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto velionė bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome paremti aukomis lietuvių radijo programoms.

Nuliūdusios seserys, giminės ir artimieji.

Laid. direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A. JUOZUI LUKUI

iškeliavus į Amžinybę, liūdinčiai žmonai ALBINAI, sūnui ALGIUI, jo žmonai DALEI, ir jų dukroms KRISTINAI ir žentui KEVIN, LORETAI ir žentui JOHN, sūnui PAULIUI, ir visiems velionės giminėms reikiame giliausią užuojautą.

Edis ir Regina Bačanskai
Jonas ir Rima Bačanskai
Anatolijus ir Virginija Butai
Kazimieras ir Diana Čampės
Romas ir Nerija Kasparai

Netekus brangaus tėvelio

A.†A.

JUOZO NORVAIŠOS

reiškiamo giliausią, užuojautą „Taupos“ valdybos nariui ŠARŪNUI NORVAIŠAI, jo šeimai ir motinai VANDAI NORVAIŠIENEI. Kartu liūdi

Bostono „Taupos“ valdyba ir tarnautojai

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas – „catered“
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU
PRISTATOME SIUNTINIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE,
ESTIJOJE, RUSIJOJE,
UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE

**2719 West 71 Street,
Chicago, IL 60629**
(800) 775-SEND
(312) 434-2121

**LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
SAJUNGA**

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID
FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS
FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė ruošia tradicines Jonines birželio 24 d., 7 val. vak., savuose – Šaulių namuose, 2417 W. 43 St., Chicago. Svečius linksmins Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės orkestras, bus dovanų paskirstymas, veiks baras. Bilietus galima gauti pas platintojus arba užsisakyti, paskambinus tel. 376-0551, 434-3713. Visi maloniai kviečiami smagiai praleisti Jonines su šauliais.

Ateitininkų federacijos fondo rengiama gegužinė jau šį sekmadienį, birželio 18 d.; pradžia 12 val. Gegužinė vyks Ateitininkų namuose, Lemonte. Kviečiame ateitininkus ir neateitininkus gausiai atsilankyti.

Gal nespėjate visą „Drauga“ perskaityti (ypač jei esate tarp 15 ir 30 metų amžiaus), bet tik akimis permatat ateitininkų, skautų, sporto ar laisvųjų skyrių? Gal peržvelgiate ir paskutinį puslapį, kad sužinotumėte, kas, kur, kada vyks? Gal suprastate, jog labai svarbu, kad „Draugas“ neišnyktų ir norėtumėte prisidėti prie jo išlikimo? Korp! „Giedra“ kviečia jaunuolius, tarp 15 ir 30 metų amžiaus, dalyvauti „Jaunųjų talentų popietės“ programoje. Laukiame besireiškiančių muzikos bei vaidybos srityje, rašančių poeziją, prozą. Savo sugebėjimais turėsite progą pradžiuginti lietuvišką visuomenę ir padėsite užtikrinti vienintelio užsienio lietuvių dienraščio ateitį. „Jaunųjų talentų popietė“ bus š.m. spalio 22 d., 3 val. popiet, Jaunimo centre, Čikagoje. Norintys dalyvauti programoje, prašome skambinti tel. 708-537-7949 arba 708-541-3702.

„Lietuvių Balso“ laikraščio gegužinė Grinių sodyboje, Lockport, IL, 15904-143 St., birželio 25 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Dėl informacijos ir autobuso skambinti; 312-776-3399.

Draugo fondas remia „Drauga“, „Draugas“ remia mus visus.

„PENSININKO“ žurnalą, kurį leidžia JAV LB Soc. Reikalų Taryba, red. Karolis Milkovaitis, galima užsiprenumeruoti adresu: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Prenumerata metams: JAV-bėse \$15, kitur \$25. Išėina 8 kartus per metus. Tai vertinga dovana įvairioms progoms.

Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 – Casa Blanca. R.E.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Frank Zopolis pirminkauja ruošiamam Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus 29 metų sukakties paminėjimui. Jis įvyks penktadienį, birželio 23 d., 7 val. vak., muziejaus „Gintaro“ saleje. Frank Zopolio vadovaujamas Lietuvos Vychių tautinių šokių ansamblis atliks programą, svečiai bus vaišinami Onos Norvilienės pagaminta lietuviškų patiekalų vakariene, Edvardas Mankus pademonstruos filmus iš laisvos Lietuvos, o publika turės progą smagiai pasišokti. F. Zopolis yra vienas Balzeko LK muziejaus direktorių ir šiemet gavo „Pasižymėjusio metų vyro“ žymenį iš Lietuvos Pramonės rūmų organizacijos.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“ trečiadienį, birželio 21 d., 2 val. popiet, paminėsime Tėvo dieną. Kalbės dr. Arvydas Žygas, meninę programą atliks garsiojo „Pupų dėdės“ vaikaitis, aktorius Antanas Čiurlionis. Skambės humoristinės dainos ir muzika, o taip pat juokas! Bus ir bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite patys, atsiveskite tėvelius. Nepalikite jų namuose.

Galbūt daug kam bus staigmena sužinoti, kad Jaunimo centras šią vasarą neatostogauja: kiekvieną šeštadienį jo kavinėje rengiami pramoginiai vakarai. Jūs organizuoja Arūnas Augustaitis. Groja instrumentinis ansamblis, būna ir programa. Pradžią 8 val. vak. birželio 24 d., šeštadienį, rengiamas Joninių vakaras su tradiciniais lietuviškų Joninių papročiais ir kitom idyobėm. Kviečiami jauni ir vyresnieji; neseniai iš Lietuvos atvykusieji ir jau seniai šiame krašte gyvenantieji. Automobiliui saugomi. Platesnių informacijų galima gauti, skambinant 708-342-1512.

A. A. Prano Stankaus atminimui, „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, aukojo A. ir R. Vaičiai \$30, I. ir J. Polikaičiai \$20, P. ir D. Brazdžioniai \$20, L. Kodis \$10. „Saulutė dėkoja už paramą našlaičiams, invalidams ir daugiavaikėms šeimoms ir užaučia a.a. Prano Stankaus artimuosius.

Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalva, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuomščiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.

Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiams ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Ar žinote, kad jau daugiau kaip 500 skirtingų pavardžių išspausdinta „Draugo“ laisvųjų skyriuje (čia nekalbama apie pakartotinai pasirodantius to paties asmens laiškus). Tai vienas populiariausių puslapių mūsų dienraštyje, spausdinamas kiekvieną antradienį ir penktadienį. Atsargiai ir nedrąsiai pradėtas prieš porą metų, skyrius tikrai „ligavo sparnus“ ir smagiai „plasnėja“, dominamas skaitytojus. Jeigu dar nei karto neparasėte šiam skyriui laiško, kviečiame ir raginame tai nedelsiant padaryti. Dar niekad negirdėta, kad lietuviai neturėtų savo nuomonės ar komentarų apie žinią, straipsnį, aprašymą ir pan. Pasidalinkite mintimis su kitais mūsų skaitytojais, parašykite „Draugui“ laiška. Čia nereikia ypatingų sugebėjimų ar „raštingumo“, tik prisivertimo raštu parašyti, kas mintyse sukasi ir „nuo liežuviu krinta“. Laukiame laišku!

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų moterų sąjungos trečios kuopos susirinkimas bus trečiadienį, birželio 21 d., 6:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos saleje. Kun. Samuel Russell, kuris netrukus važiuos į Lietuvą, papasakos apie savo ordino veiklą mūsų tėvynėje. Narės ir viešnios maloniai kviečiamos dalyvauti. Po susirinkimo – kavutė.

Ar jūsų sūnus, dukterė, gal vaikaičiai šį pavasarį baigė mokyklą? Pasirūpinkite, kad jų nuotaukėlės ir pasiekimai būtų paskelbti „Drauge“. Nuolat girindime, kad „Draugo“ skaitytojai yra viena šeima (argi visi lietuviai nesame tos pačios „šimos“ vaikai?), tad prasminga savo džiaugsmu pasidalinti su tos šeimos nariais. Tokias džiugias žinias spausdiname nemokamai – kaip patarnavimą savo skaitytojams. Tik atsiskite ar atvežkite tą informaciją į redakciją, mielai spausdinsime.

Paiškomas Laukžemys Antanas, sūnus Petro, gimęs 1889 m. Tauragės apskrityje, į Naumiesčio valsčiuje, Jušaičių kaime. 1908 m. išvyko į Ameriką ir, paskutinėmis žiniomis, gyvena Springfield, IL. Ieško pusbrolio vaikai. Apie jį žinantieji, galbūt jo vaikai ar vaikaičiai, prašomi rašyti: Juozas Rupšys, 5757 Šilutės rajonas, Pašyšiai, Lithuania.

A. A. mamytės Genovaitės Azubalienės atminimui, jos dukterė Dalia Woss atsuntė „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, \$750, kuriuos suaukojo R. ir V. Kazlauskai, D. Vakseliene, dr. P. Sukury, A. ir B. Polikaičiai, St. Vosyliene su šeima, S. Maurukienė, G. ir V. Karveliai, D. ir C. Woss, Butec bendradarbiai. „Saulutė“ dėkoja už pagalbą vargstantiems vaikams Lietuvoje ir giliai užjauia Dalia Woss ir kitus a.a. Genovaitės Azubalienės artimuosius.

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti beglobiams vaikams, vaikams su negalia ir tvarkingoms daugiavaikėms šeimoms: anoniminiai \$15 a.a. Miko Petraičio atm.; Clevelando LB Soc. reik. skyrius per Oną Šilėnienę \$240 antrų metų našlaičio parama; Laimutė Antanėlienė \$240 – antrų metų našlaičio parama; Mafidon - Vilnius Sister Cities per Aušrą Guckel \$83 suaukotos R. & F. Becker, D. & N. Etwiler, G. & N. Gaučys, E. Tipple, C. & J. Silverman; Dainą ir Donatas Siliūnai \$240 – antrų metų parama našlaičiui. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. TAX I.D. #36-3003339.

Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Čikagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

KELIONĖS Į LIETUVĄ. Pigiausias kainos, geriausias patarnavimas. Kreipkitės į Birutę Zalatorienę, 708-524-2244.

Tėvai ir vaikai (fotografuoti „Žiburelio“ mokyklėje. Nuotr. Irenos Senkevičienės). Iš kairės viršuje: Edmundas Kirkus ir Antanukas; Peter Fisher ir Daina; viduryje – Don Golszewski ir Andriukas; Algis Kazlauskas ir Raimis; apačioje: James Weir ir Jonukas; Thomas Milo ir Inga.

MINTYS TĖVŲ DIENA

LINAS SIDRYS, M.D.

Jauna šeima iš Lietuvos Čikagoje jau gyvena antrus metus. Gyvena pas gimines. Vyras turi neblogą darbą, o žmona ir vaikas būna namuose. Abu tėvai baigė aukštuosius mokslus. Aš pasidžiaugiau, jog jų vaikas taip gražiai auga ir išreiškia viltį, kad turėtų daugiau vaikų, nes lietuvių tautai reikia ne mažiau, o daugiau

Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

Dr. Leonas Seibutis vėl išvyksta į Lietuvą dirbti Vilniaus klinikinėje ligoninėje Antakalnyje. Kabinetas bus uždarytas nuo liepos 3 d. iki rugsėjo 3 d. Reikalui esant, prašome skambinti tel. 708-448-5545, nukreipsime į kitą urologą Čikagoje.

Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Čikagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

KELIONĖS Į LIETUVĄ. Pigiausias kainos, geriausias patarnavimas. Kreipkitės į Birutę Zalatorienę, 708-524-2244.

„Oi, ne...“ – jauna mama atsakė, – mūsų močiutės pasiliko Lietuvoje“. Ji pamatė, kad aš jos atsakymu nesupratau ir paaiškino, kad močiutės augino jos pirmą naujagimį. Ji neįsivaizduoja, kad galėtų auginti antrą vaiką be močiutės pagalbos. Po to ji manęs paklausė: „Ar močiutės neaugina jūsų vaikų?“

Mano žmona Rima ir aš susilaukėme ir auginame aštuonis vaikus. Mes negalėtume būti laimingesni. Kiekvieną vaiką priimame kaip dovaną iš Dievo. Kiekviena dovana yra Dievo pasitikėjimo ženklas. Kiekvienas naujagimis, kiekvienas vaikas, kiekvienas žmogus yra neišsemiamas turtas, amžinoji siela. Auginti, auklėti ir mokyti vaiką yra tėvų pagrindinė atsakomybė. Ne senelių, ne močiutės, ne valstybės pareiga. Mūsų seneliai savo vaikaičius laikas nuo laiko prižiūri ir už tai mes esame dėkingi.

Kaip paaiškinti šios jaunos moters nenorą, net baime, pačiai auginti antrą naujagimį? Tarybinio žmogaus gyvenimą tvarkė valstybė. Tarybinė valdžia teigė, kad ji visus piliečius išmaitins, aprens, išmoks ir duos darbą. Vaikų auklėjimas ir išmokslinimas buvo ne tėvų pareiga, o valstybės. Toks neteisingas valstybės kišimasis į tėvų gyvenimą ir jį asmens teises turėjo daug neigiamų pasekmių. Tarybinėje darbovietėje darbininkai jautėsi laimėję, jei galėjo apgauti valstybę ir, gaudami žemą užmokestį, kuo mažiau dirbti. Panašiai įvyko ir šeimoms gyvenime. Žmonės prarado norą auginti vaikus valstybei, todėl žymiai sumažėjo vaikų skaičius.

Tačiau negalime kaltinti vien tarybinės sistemos, kad dabar Lietuvos moterys yra tingios. Lietuvos kultūroje tėvo vaidmuo šeimoje nėra išryškintas. Šį faktą grindžiū atveju, kai viena vakarą svečiai iš Lietuvos galėjo

visą valandą dainuoti dainas apie „Mama, Mama, Mama“, o apie tėvą prisiminė tik vieną dainą: „Išėjo tėvelis į mišką...“ Tik vieną dainą, ir joje tėvas išėina iš šeimos į mišką!

Modernūs psichologai nagrinėja gerai žinomą faktą, kad moteris natūraliai tampa motina, nes gamtos dėsnis yra tas, kad moteris išnešioja, gimdo ir rūpinasi naujagimiu. Vyras, tačiau, gamtos dėsniu nepasidaro tikro tėvo. Vyras turi išmokyti būti tėvu. Žmogaus kultūra ir religijos dėsniai moko šiuos jaunus vyrus būti tėvais. Jei kultūriniai įpročiai ir religiniai įsitikinimai neišmoko vyrų būti tėvais, tai jie šių atsakomybių neatlieka. Tada vyrai dažnai išėina iš šeimos „į mišką“ ar kitur ieškoti nuotykių, palikdami moterį vieną auginti ir auklėti vaikus.

Moderniame mieste, gyvenimo įtampas būklėje šeima dažnai išyra. Tai akivaizdžiai matome Amerikos mažumų gyvenime. Amerikos valdžia per socialines garantijas permė tėvo vaidmenį, aprūpindama mažumų šeimose ir šeimos subyrėjo. 90% šių mažumų vaikų auga be tėvo. Panašus socialoginis ir psichologinis lūžis įvyko komunizme, kai valstybė teigė, kad ji bus šeimos aprūpintoja.

Išvada yra, kad lietuviška kultūra neparuošia jauno vyro būti tėvu. Tarybinis visuomeninis gyvenimas smarkiai pažeidė tėvo atsakomybių ir pasiaukojimo sąvoką. Jaunas lietuvis vyras yra išjungiamas iš tikro šeimyniško gyvenimo. Jei jis bando pats šį vaidmenį surasti, dažnai atstumiamas moters, kuri pripratusi atlikti ir moterišką, ir vyrišką šeimos vaidmenį. Tenka pastebėti, kad kai iškelia vaikų klausimą, bekalbant su jauna lietuvaitė, ji visai apie savo vyrą nepagalvoja, vyro nuomonės nepaklausė, bet tuoj mintys nukrypo pas močiutę. Tai yra nesveikas moteriškumas, kuris neišvengiamai žaloja vaikų išsivystymą.

Gal ir Lietuvoje reikėtų įvesti Tėvo dieną.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Vincas Mamaitis. „Mišų giesmės“. 1995, Čikaga. Tai „Antrosios jaunystės“ choro (Sunny Hills, FL) vadovo V. Mamaičio sukurtą bei aranžuotą giesmių (yra ir kelios dainos) rinkinys. Tai tarsi 15-kos choro gyvavimo metų metraštis. Giesmės pasižymi neįmantriais dainingais melodijais, nesudėtingais ritmais. Vincas Mamaitis, pats trylika metų vadovavęs chorui, akompanuodamas vargonais, kiekvieną šventadienį pasirodydavo su choru Šv. Teresės bažnyčioje, yra pasižinęs lietuviškai dainai ir giesmei, ką irodo šis jo kūrybos albumas. Gaunamas „Drauge“. Leidimo kaina – 2 dol., su persiuntimu – 3.50 dol.

„Katalikų pasaulis“. 1995, balandis-gegužė. Leidžia „Katalikų pasaulio“ leidykla prie Lietuvos Vyskupų Konferencijos. Vyr. redaktorius – Kastantas Lukėnas. Adresas: Pranciškonų 3-6; tel.: 222141, fax: 222122.

Mėnesinis, didelio formato, gerame popieriuje atspausdintas žurnalas, iliustruotas puikiomis nuotraukomis. Balandžio mėn. numerįje aprašoma Pasaulinė jaunimo diena, vykusi Filipinuose; Kybartų, Kaltinėnų parapijų naujienos; R. Stankevičienės pasakoja apie tai, iš kur į lietuvių liaudies meno tradicijas atkeliavo Jėzaus Nazariečio vardas; krikščioniškosios demokratijos klausimais pasisako Algirdas Saudargas. Pasklaide gegužės numerį, rasime aprašymą apie nuošalų Paštuvos kontempliatyvių senelių karmeličių vienuolyną, jų nūdieną ir šventes; apie Panevėžio kurėnebylių mokyklos steigėją, karą kapelioną, kun. dr. Petrą Kavaliauską, MIC, rašo Dainius Ramanauskas. Abiejuose numeriuose yra trumpų žinučių apie Lietuvą bei pasaulio Katalikų Bažnyčios gyvenimą.